BONDIA® ARUBA

E

Mester contempla tur... *Desafio pa seguro medico...*

Pagina 5

Diasabra 2 di Augustus 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Santa Rosa Aruba ta ratifica cu mester tene cria den cura y no laga nan cana los

Pagina 4

- **Buskeda di e cuater piscadonan perdi ta amplia den direccion di Costa Rica y Nicaragua**

Pagina 4

- **Corte Supremo di Brasil ta para firme contra Bolsonaro**

Pagina 23

- **PM Schoof papiando cu Egipto tocante hamber na Gaza**

Pagina 9

Parlamentario Otmar Oduber ta pidi pa minister Geoffrey Wever duna cuenta tocante maneho di FreeZone Aruba N.V.

Pagina 3

Entrada ilegal so no ta suficiente pa detencion di inmigracion na Corsou

Pagina 8

El Salvador ta habri porta pa su presidente keda na mando pa un tempo indefini

Pagina 23

BONDIA ARUBA

Parlamentario Evelyn Wever-Croes (MEP):

"Mi ta kere cu na Aruba si tin aworaki e deseo pa bin cu algun regla di screening" pa parlamentario

Recientemente, un tema cu tin hopi atencion na Aruba ta e tema di integridad di funcionarionan publico. Di minister te puestonan di confiansa den companianan estatal, e integridad di un persona cu keda nombra den un posicion clave ta algo importante y necesario. Den esaki, hopi hende ta cuestiona pakico a bin cu un ley di screening pa minister, pero no pa parlamentario, siendo cu parlamento ta esun cu ta controla gobierno.

Lider di Fraccion MEP, Evelyn Wever-Croes, den un entrevista cu Bon Dia Aruba a duna su opinion riba e tema di screening pa parlamentario. "E cos ta cu den pasado nunca nos a pensa un hende cu ta sospechoso of un persona cu a wordo condena penalmente ta bira parlamentario. E ta manera e no ta klop. Anto e ora bo no mester traha un ley pa esey, pasobra esey no ta bay pasa," el a bisa.

Sinembargo, desaroyonan recien a pone cu a cuminsa bin un urgencia pa un ley asina. "Cu tempo cosnan a cuminsa pasa, y ora cu Benny Sevinger (AVP) tabata sospechoso como parlamentario, y despues el a wordo condena como parlamentario, el a hasta bay KIA como parlamentario, y sigui cobra como parlamentario... e ora a bin voznan cu e cos ki no por. Y mi ta di acuerdo cu e ta atacha e imagen di parlamento."
Pa motibo di e desaroyonan aki, a tuma e decision cu por lo menos tanten cu un persona ta sospechoso of condena penalmente y e ta parlamentario, e no por representa Aruba den exterior.

Pero algo cu tambe tin influencia riba e hecho cu no tin un ley di screening pa parlamentario, ta cu e idea di parlamento ta cu e ta pa tur hende. "Desde principio ta wordo bisa semper cu parlamento mester ta laagdrempelig, e mester ta representacion di pueblo. Kiermen si pueblo dicidi cu un meneer cu tabata [adicto ambulante] den pasado, el a drecha su bida, anto e mi kier eyden pasobra e ta papia bon, anto mi tin derecho di pon'e eyden," Wever-Croes a splica

Pues e idea original ta cu no mester tin hopi obstaculo pa un hende drenta den parlamento, sinembargo, e desaroyonan den politica den ultimo añanan, cu a mira politico – minister y parlamentario – sospechoso of condena den casonan penal, ta exigi pa bin cu un cambio di maneho.
"No ta suppose di tin mucho inhibicion pa hende drenta den parlamento," segun Wever-Croes. "Pero mi ta kere cu awor tin e necesidad si. Anto e ora nos a papi'e varios biaha, bin cu por lo menos lo minimo. Wak, bo no por bin cu exigencia talbes di estudio, pasobra e ora bo ta bay haci di parlamento un elite, y esey bo no mester hacie, mester tin representacion di henter e comunidad."

Sinembargo, si mester tuma algun tipo di medida pa pone cierto exigencia di integridad pa parlamentario. "Mi ta kere cu Aruba en general lo ta di acuerdo cu si un persona ta un sospechoso of un condenado, el a haya un condena di husticia, cu bo no ta bay den parlamento e ora; of bo ta warda tres aña pasa, of cinco aña pasa, mi no sa, algo asina, anto e ora bo por drenta back," Wever-Croes a agrega. "Mi ta kere cu e tera ta fertil pa esey."

Pero no ta bay ta facil pa trece cambio. Manera Wever-Croes a splica, pa por introduci un exigencia di integridad pa parlamentario, ta necesario pa haci cambio den Constitucion di Aruba.
"Den Constitucion ta para ki ora bo por bira parlamentario, y eyden no tin condicion. Kiermen bo no por bin cu otro ley, cu bo ta pasa cu mita of e mayoria normal, pa bin cu condicionnan riba Constitucion, no por. Pa bo bin cu condicionnan den Constitucion bo mester cambia e Constitucion, y pa esey bo mester [sosten] di dos tercera parti [di Parlamento]."

Articulo III.6 di Constitucion di Aruba ta stipula ken por bira parlamentario. E articulo ta bisa:
"Om lid van de Staten te kunnen zijn is vereist, dat men ingezetene van Aruba en Nederlander is, de leeftijd van eenentwintig jaren heeft bereikt en niet is uitgesloten van het kiesrecht."

Segun Articulo III.6 di Staatsregeling, pa un persona por bira parlamentario e mester ta un residente di Aruba, di nacionalidad Hulandes, minimo 21 aña di edad, y no por ta legalmente exclui di e derecho di voto. Articulo III.7 ta regla e division di poder, kiermen un parlamentario no por ta hues of minister (separacion entre gobierno, parlamento y corte), y articulo III.8 ta prohibi pa por ehemplo un pareha casa sinta den parlamento na mes momento, y otro prohibicion relaciona cu famia. Y te ey e rekisito y limitacion stipula den Constitucion.

Falta di boluntad politico

Considerando cu mester un mayoria di dos tercera parti di parlamento pa haci cambio na Constitucion pa por bin cu un rekisito di integridad pa parlamento, lo tin mester di boluntad politico pa por logra esaki. Sinembargo, Wever-Croes ta di opinion cu pa awo, no por spera esaki.
"Aworaki no ta e momento pa papia di esey. Vooral despues di loke Stephany [Sevinger] a pasa aden, cu mi tambe ta haya cu no ta husto. Ami a pasa un scrutinio hopi pisa den ful mi carera politico pa motibo di mi tata. Y nunca e tabata un sospechoso ni nada, pero asina mes... y e no ta husto, pasobra bo ta purba di traha bo propio imagen."

Aki Wever-Croes ta referi na e critica cu parlamentario di AVP, Stephany Sevinger a ricibi despues di su huramentacion, pa motibo di su tata, Benny Sevinger, kende tin un condena penal den su contra pa complicidad den fraude, soborno pasivo, abuso di funcion y malversacion, den caso Avestruz. A pesar cu Sevinger a apela su sentencia den caso Avestruz, den e caso di expropiacion april ultimo, hues a dicta sentencia cu Sevinger mester paga 840.051,91 florin back na pais Aruba.

Durante e investigacion di expropiacion den e caso aki, a bin dilanti cu Benny Sevinger a usa placa cu corte a considera a keda obteni criminalmente, pa paga huur di apartamento di su yiu Stephany Sevinger na Merca, pa un total di casi 40mil florin, cu el a paga cash. Ademas, a haci pago di algun biahe pa Stephany Sevinger, cu ta inclui den e suma total di mas di 70mil florin cu Benny Sevinger a gasta den biahe. Den corte, Benny Sevinger no por a demostra con el a obtene e placa aki. Pero e hecho cu placa obteni criminalmente pa su tata a ser usa pa faborece parlamentario Sevinger, a pone un luz negativo riba e hoben parlamentario.

"Mi no ta kere cu awo si nos bay bati na porta di AVP, pasobra mester di AVP pa pasa e cambio di ley aki, cu nan ta bay di acuerdo cu esey, pasobra por ta nan ta bay sintie mucho cu e ta trata di Sevinger," Wever-Croes a agrega. "Pues e ta un tema hopi delicado."

Sinembargo, comunidad di Aruba si ta dunando señal di kier bay den direccion di introduci rekisitonan di integridad pa parlamentario. "Mi ta kere cu na Aruba si tin aworaki e deseo pa bin cu algun regla di screening, talbes no tur manera cu tin pa ministernan, pero si lo basico, lo minimo. Manera mi ta bisa, si bo ta sospechoso, si bo tin un condena tambe, mescos cu un strafblad, bo tin cu warda tanto aña, anto e ora bo por ocupa un funcion atrobe. Talbes algo asina nos tin cu pensa."

Parlamentario Otmar Oduber ta pidi pa minister Geoffrey Wever duna cuenta tocante maneho di FreeZone Aruba N.V.

Recientemente lider di fraccion PPA parlamentario Otmar Oduber a manda un serie di pregunta pa Minister di Finanzas, Economia y Sector Primario, Geoffrey Wever pa loke ta trata FreeZone Aruba N.V., y alabes a haci un peticion na presidente di Parlamento di Aruba, Marlon Sneek, pa un vragenuur cu e mandatario.

Den su carta parlamentario Oduber ta indica cu e ta haci peticion formal pa un vragenuur cu Minister Wever relaciona cu e informenan recien cu ta regarda e prestacion di FreeZone Aruba N.V.(FZA) y e retiro di ex director Greg Peterson.

Oduber a splica cu e informacionnan cu a surgi encuanto añanan di mal maneho, contribucionnan di pensioen no paga, y e falta di resultadonan dentro di FZA ta lanta preguntanan serio riba e gobernacion di e compania di gobierno aki y e supervision politico eherce riba dje.

E parlamentario ta señala cu como Minister Wever ta e minister cu ta encarga cu e cartera di Economia for di 2021, ta esencial pa e duna cuenta y responde e preguntanan publicamente den Parlamento.
Pa loke ta trata e preguntanan, parlamentario Oduber a manda un total di 16 pregunta pa e mandatario. Oduber a puntra minister Wever, mirando cu e ta responsabel pa e cartera di Asuntonan Economico for di 2021, si e por splica kico ta e motibo cu e disfuncion di Greg Peterson a conduci na intervencion solamente na 2023/2024, mientras cu FZA tabata tabatin un rindimento abou pa añas y tabatin problemanan interno.

Oduber a señala cu e rapport di revision di PWC di augustus 2022 ta bisa cu e efectividad di FZA ta stagna, particularmente pa loke ta trata atrae inversion, innovacion y diversificacion. El a puntra e mandatario ki medidanan concreto el a tuma, como minister encarga, pa atende cu e stagnacion aki desde publicacion di e rapport, banda di e retiro recien di Greg Peterson y a cuestiona dicon e no a tuma accion mas trempan.

El a indica cu e rapport di revision di PWC di augustus 2022 ta señala cu na FZA, e hermentnan di ley di compania no a ser utilisa. El a puntra minister Wever con e ta splica e negligencia den uso di hermentnan di ley di empresa, y ki pasonan a ser tuma of lo ser tuma pa garantisa e aplicacion corecto di ley di empresa na FZA, y ademas a pidi e mandatario pa elabora riba cual aspectonan specifico di gobernacion empresarial na FZA N.V. no ta funciona adecuadamente, segun e rapport.

El a splica cu e rapport ta sugeri cu gobierno no a cumpli suficiente cu su rol como accionista di FZA N.V. pa medio di su opcionnan di intervencion di derecho di empresa. El a puntra minister Wever cual derecho y obligacionnan specifico di accionista no a ser observa den e sentido aki, y ki medidanan gobierno ta tumando pa fortalece su rol di supervision di acuerdo cu ley di empresa.

Parlamentario Oduber a puntra tambe te na ki grado e deficiencianan identifica den aplicacion di ley di empresa a contribui na e situacion cu a conduci na retiro di e director aña pasa; ken finalmente ta responsabel pa esaki, si ta e minister, e hunta di supervision, of e director; y ki lesnan a siña di esaki pa futuro maneho y direccion di FZA.

Oduber ta sigui puntra den su carta cu mirando cu FZA ta haci perdida y e director a ser retira aña pasa despues di mas di 20 aña den funcion, ki consecuencia politico, financiero, y operacional specifico e situacion aki tabatin pa FZA, y a cuestiona ki pasonan gobierno lo tuma pa investiga responsabilidad pa añanan di mal maneho.

Ademas el a pidi minister Wever si e duna un update riba e situacion financiero actual di FZA y e grado di e perdidanan despues di 2021, y ki obhetivonan specifico a ser fiha pa converti e perdidanan aki den rentabilidad.

Oduber a puntra kico e ta bisa di e supervision y gobernacion den seno di FZA cu a laga e situacion aki sigui pa casi tres decada, si minister Wever ta considera e rol di e Hunta di Supervision suficiente profesional y independiente den e asunto aki, y con e Ministerio a vigila e rol ey for di tempo cu e mandatario a tuma e cartera di Asuntonan Economico.

El a cuestiona con por a sucede cu contribucionnan di pensioen no a ser paga na ENNIA na bienestar di su personal pa añanan largo, y kico ta minister Wever su rol como e minister responsabel den e supervision serio aki.

Parlamentario Oduber a indica cu e contract di e ex director, Greg Peterson, a inclui un pakete di 18 luna di retiro. El a puntra dicon un pakete asina generoso a yega na ser aproba sin criterionan di rindimento cla, specialmente mirando e introduccion di e Ordenansa Nacional riba Entradanan Mas Halto (LNT) na 2022 bou di politica di minister Wever.

El a puntra e mandatario cuanto placa publico a ser gasta na FZA for di 2021, incluyendo salario, gastonan huridico, y gastonan operacional, y a pidi pa haci e cifranan aki publico tambe.

E parlamentario ta indica cu PwC su rapport di revision di augustus 2022 ta recomenda pa evalua e funcion y posicionamento di e zona liber manera un instrumento dentro di e politica di inversion di gobierno di Aruba, incluyendo e distancia desea entre FZA y gobierno. Relaciona cu esaki el a puntra minister Wever ki progreso a ser haci cu e evaluacion aki, y con e bista obteni lo influencia e liderazgo y gobernacion di FZA den futuro.

Oduber a puntra tambe ki medidanan concreto di politica e mandatario ta tumando awor pa reforma, restructura, of posiblemente aboli FZA, y kico ta su vision pa e utilidad di un zona liber den e structura economico di Aruba na 2025.

Por ultimo el a puntra minister Wever si e ta prepara pa conduci un investigacion independiente den e politica, gobernacion y maneho financiero di FZA den añanan recien, incluyendo e periodo di e mandatario, y pa comparti e resultadonan publicamente.

"Ta inaceptabel cu miyones di fondo publico a ser gasta pa añanan na un entidad disfuncional sin produccion economico significante. E tempo pa wak e otro banda a caba. Nos ta conta cu tur transparencia y responsabilisacion politico di Minister den e asunto aki," Parlamentario Oduber a finalisa bisando den su carta.

Parlamento di Aruba
Fraccion di PPA

STATEN VAN ARUBA
29 JUL 2025
IS/1020/24-25

Aan: De voorzitter van de Staten van Aruba
Dhr. Alfred M. Sneek
L.G. Smith Blvd. 72
Oranjestad, Aruba

Oranjestad, 28 juli 2025

Betreft: Verzoek vragenuur met Minister FEZPS, Minister Geoffrey Wever over FreeZone Aruba N.V..

Geachte voorzitter,

Namens de fractie van Partido Patriotico Arubano (PPA) verzoek ik hierbij formeel om een vragenuur in te stellen met de Minister van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector dhr. Geoffrey Wever, inzake de recente berichtgeving rond het functioneren van FreeZone Aruba N.V. (FZA) en het ontslag van voormalig directeur Greg Peterson.

De informatie die is verschenen over jarenlang wanbeheer, niet-afgedragen pensioenpremies en het uitblijven van resultaten binnen FZA, roept ernstige vragen op over het bestuurlijk functioneren van deze overheids NV en het politieke toezicht dat erop wordt uitgeoefend.

Aangezien de heer Wever reeds sinds 2021 minister is met deze portefeuille, is het noodzakelijk dat hij hierover in het openbaar verantwoording aflegt in het parlement.

Met de meeste hoogachting,

Dhr. Otmar Oduber
Leider van de P.P.A.-fractie

Santa Rosa Aruba ta ratifica cu criadornan di bestia mester tene nan cria den nan cura y no laga nan cana los

Riba plataformanan social por a tuma nota cu recientemente algun usuario ta haci publicacion expresando nan frustracion pa situacionnan cu nan ta encontra cu cabritonan cu ta cana los. E cabritonan aki hopi biaha ta drenta cura di hende ta come nan mata y haci daño den e hardinnan sin cu e persona por haci nada.

Bon Dia Aruba a tuma contacto cu Randy Maduro di Santa Rosa Aruba Departamento di Agricultura, Cria y Pesca pa haci algun pregunta tocante e situacion cu e cabrito y carnenan, kico ta e reglanan cu tin y si tin algun tipo di registro pa loke ta trata e cabritonan.

Maduro a splica cu mayoria di cabrito cu ta cana rond tin doño, pero el a remarca cu en realidad e cabrito y carnenan mester ta cera den un cura pa nan no simplemente sali cana liber rond.

"Logicamente den bo regla pa loke ta trata ora di tin un tereno pa cria di bestia nan mester ta cera y si bo bestianan ta bay cana los e mester cana cu persona, pero en principio nan mester ta cera den un cura cu nan no por sali," el a indica.

Pa loke ta trata registro di cabrito, Maduro a splica cu nan no tin un registro di cabrito, pero loke nan tin ta un registro di personanan cu ta cria bestia, pero den e registro aki nan no tin informacion di con e carne of cabrito ta ser marca.

El a sigui splica con un doño di cabrito y carne ta marca su cria ta keda na su definicion, pero aunke nan tin e registro di e criadornan di bestia, si nan encontra cu un cabrito ta cana los nan no lo por reconoce di ken e cabrito of carne ta, e doño lo mester bin cu un prueba pa mustra cu e ta marca su cabrito y carnenan di cierto manera.

"Nos tin e registro di e criadornan di bestia, tin un gran cantidad di criadornan di bestia cu ta registra cerca nos pero con e cria ta ser marca, pasobra eigenlijk cada criador ta marca nan bestia na un manera, pero esey nos no tin base pa mira si mañan tin un cabrito y nos sa directamente di ken e ta," el a indica.

Ademas Maduro a clarifica cu Santa Rosa Aruba no ta recoge ningun cabrito cu ta cana los.

Bon Dia Aruba tambe a puntra Maduro si na momento cu e criadornan di bestia no cumpli cu e regla di tene nan cabrito y carnenan den un cura cera, si nan ta haya algun tipo di boet pa esaki.

El a splica cu un boet asina no ta directamente implementa, pero el a indica cu si den dado caso cu un cabrito bay den cura di un persona, si persona sa di di ken e cabrito of carne ta, e por yama e doño pa bin busca su cabrito of carne.

Den otro caso e persona por yama polis y polis ta bin wak e situacion, y despues e persona lo tin cu hiba e cabrito of carne na Abbatoir y eynan nan ta wak kico nan lo haci cu e cabrito of carne.

Den e caso cu logra haya e doño di e cabrito of carne, Maduro a splica cu e doño ta esun cu ta bira responsabel pa paga e gastonan di e dañonan cu su cria a ocasiona den cura di e persona. "In principio si e carne ta den bo cura cu abo gar'e, e doño tin cu paga e dañonan cu el a haci," el a indica.

Por ultimo, pa loke ta trata e rekisitonan cu un persona mester cumpli cune si e ta desea di bira un criador di bestia, e rekisito principal ta pa e tin un tereno cu tin un bon cura pa mantene e cabrito y carnenan paden, y si nan sali nan mester ta compaña pa un persona. Banda di esey tambe ta importante pa duna e bestianan cuminda y awa tur dia.

Buskeda di e cuater piscadonan perdi ta amplia den direccion di Costa Rica y Nicaragua

Dia 12 di juli ultimo Aruba a keda conmovi pa e noticia cu cuater piscado, cu a sali den e yate Energy, no a regresa Aruba. Durante e dianan cu a sigui despues di esaki, e buskeda di Wardacosta di Aruba y partnernan internacional a tuma lugar, y minister di Husticia mr. drs. Arthur Dowers a duna un declaracion na prensa unda a sigura e comunidad cu tabata haciendo tur esfuerso posible pa yega na e piscadonan.

Gobierno di Aruba a informa cu Wardacosta tabata haciendo tur su esfuerso y a haci uso di modelonan computarisa maritimo manera coriente di lama, direccion y forsa di biento pa haci calculacion di mas o menos den cual area e boto por tabata, sinembargo e esfuersonan aki tabata en vano. Mientras tanto, no por a descarta cu e yate a sali for di e awanan teritorial di Aruba, pa cual a tuma contacto cu autoridadnan Colombiano pa brinda sosten den e buskeda.

E buskeda a sigui y te hasta expande internacionalmente, pero lamentablemente esaki no a duna resultado. Despues di alrededor dos siman, Gobierno di Aruba a informa cu wardacosta di Caribe Hulandes a pasa e caso over na Wardacosta Colombiano, mirando cu e area di buskeda a drenta completamente den nan area di responsabilidad, aunke a enfatisa cu lo sigui cu un bista skerpi durante di nan patruyahe.

Recientemente Gobierno di Aruba a informa cu a tene un reunion virtual cu autoridadnan di Colombiano tocante e buskeda cu ta continua pa e cuater piscadonan Arubiano cu a disparce riba lama. Famia di e piscadonan y Consul Colombiano na Aruba, Gustavo Serrano Amaya, tambe tabata presente.

Durante e reunion autoridadnan di Colombia a duna un splicacion detaya tocante nan esfuersonan di buskeda y alabes a informa cu basa riba dato actual tocante e corientenan di lama y simulacion deriva, ta indica cu tin un posibilidad real cu e boto Energy a sali for di teritorio maritimo di Colombia y por ta drenta na zona cerca di Nicaragua of Costa Rica.

Den e contexto aki, Gobierno di Aruba a manda un carta formal dia 28 di juli pa Embahada di Reino na San José, Costa Rica, pidiendo pa hinca contacto diplomatico cu e autoridad di e dos paisnan. Aruba ta pidi nan cooperacion den e buskeda continua, incluyendo mobilisacion di patruya, exploracion aereo y intercambio di informacion.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

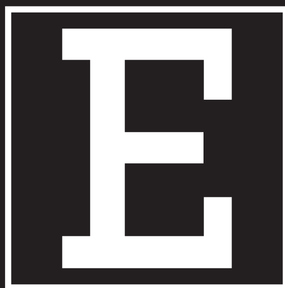
Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Mester contempla tur...
Desafio pa seguro medico...

Nos a dedica e siman aki atencion na e desaroyo den nos sector di cuido medico, tanto avance como desafio nos dilanti. Den esey tin tendencia negativo cu ainda no ta haya atencion y nos ta amplia riba esey aki. Banda di e desafionan ta importante enfatiza e parti bon di nos cuido medico. Nos ta parti di un grupo selecto di pais cu ta goza di un sistema general di seguro medico, cu ta cubri tur ciudadano. Si nos mira e problemanan cu tin na Merca, nos mester ta feliz cu en todo caso nos no tin e problemanan ey. Como unico pais prospero nan no tin un sistema di 'universal healthcare', cu miyones di hende sin cobertura medico, loke ademas lo aumenta pa via di e ultimo plannan pa reduci gasto di seguro social en general. Nos por mira desde institucion di AZV e avance cu tabatin den cuido di salud den ultimo 25 aña. Esey no a bay sin obstaculo, cu parcialmente ta presente ainda. Na aña 2000, den preparacion di e introduccion di e ley corespondiente, tabata bon cla cu embehecimento di poblacion lo a cuminza causa aumento di gasto sustancial. Nos ta den e proceso ey ainda y e parti mas pisa di e proceso ey ta na caminda. Segun e relato anual 2024 di AZV tabatin na fin di aña 20.689 persona registra di 65 o mas aña di edad (19,1% di total). Den e proximo decada esey lo crece considerablemente, te mas di 30.000, pasobra e dos categorianan mas grandi di e poblacion actual, di 55-59 aña y 60-64 aña, lo drenta gradualmente den e grupo di 65+ aña. Na e momento aki nos no tin cifra di comparacion di gasto medico promedio pa e grupo 65+ cu e mayoria mas hoben, pero por comprende cu e grupo 65+ tin relativamente hopi mas gasto medico cu e grupo mas hoben; un realidad di bida.

Awor e aspecto di e situacion financiero di nos seguro medico general. Esey nunca a mustra asina bon manera awor, segun e cifranan di 2024. AZV a recauda na 2024 un total di Afl. 607,8 miyon, casi equitativamente dividi entre prima y BAZV. Kitando gasto total a keda un beneficio di Afl. 101,7 miyon (16,7% di entrada total). Un situacion bastante diferente compara cu e añanan inicial, unda gobierno segun ley tabata compensa e deficit continuo den administracion di AZV. Momento pa hubilo? No, pasobra prepara pa loke ta bin ta keda importante.

Inmigracion ta costoso?

Banda di e desafio di e poblacion di mas edad nos tin tambe e proximo entrada di posiblemente miles di asegurado, cu den gran mayoria lo aporta hopi menos compara cu e gasto averahe pa persona. Nan ta e personanan cu ta bira residente legal, sea nan ta na e isla pa basta tempo caba como persona indocumenta, o ta drenta awor cu permiso di estadia. Mayoria di nan lo haya e salarionan mas humilde cu tin y di esey AZVta ricibi un aporte minimo. E gasto promedio pa persona di AZV, segun relato anual 2024 di e organo, ta na algo mas di Afl.4.500. Es decir, pa gran mayoria di asegurado nobo nan contribucion na prima ta keda leu bao di e promedio di gasto, y ken ta pone e diferencia anto? Si nos tuma un ehemplo di5.000 residente nobo, cu un promedio di prima aporta di Afl.1000 pa aña,nos tin 3.500 florin pa persona pa e totalidad cubri; un desbentaha di Afl. 17,5 miyon pa aña. Pregunta: AZV tin e fondonan pa cubri e tipo di desafio aki? Por lo pronto si; mirando un saldo positivo na 2024 menciona anteriormente. Nos no ta bisa cu e ta un problema cu no tin solucion; e problema actual ta cu no ta mira un discusion abierto riba e tema aki, contrario na esun di e poblacion embeheciendo cu si tin su lugar prominente den relato anual di AZV. Nos tin comprension pa e hecho cu AZV no ta trata e tema, pasobra nos ta papiando aki di un asunto cu ta primeramente di maneho general di desaroyo socio-economico, cu ta responsabiliad di gobierno. Y manera semper, ey ta reina silencio... Y pakico silencio pa algo cu nos ta mira ta bin pa nos y na bon velocidad? Pasobra aki nos ta topa cu un di e 'desafionan' mas grandi pa politico, cu ta otro cu desafio di e ciudadano: con pa camufla e berdad pa e no bira un 'issue' cu ta duna adversario politico algo pa ataca cune? Nos por anticipa anto cu ta toca e tema dia cu ripara cu e organo ehecutivo ta gastando grandemente na cubri e necesidadnan medico di un poblacion cu a aumenta di e 108.000 actual te na 120.000 y hasta mas den un periodo relativamente cortico. E ora lo core busca solucion inmediato, segun e modelo cu nos pais ta practica pa hopi aña caba, cu humoristicamente nos por yama 'masters of crisis management, but sucking at planning'.

Pa termina cu un nota positivo, ta bon pa mustra riba e hecho cu e organo ehecutivo pa hopi aña caba ta haci un bon trabao di publica con nan operacion ta avanzando, incluyendo cifra financiero. Esey lo ta nan propio merito, pasobra salvo algun otro excepcion faborable nos no ta mira ningun presion ni apuro di banda politico pa obliga tur entidad estatal y semi-estatal contribui na e famoso 'transparencia' cu nan supuestamente ta practica, manteniendo e secretismo financiero di custumber. Esey por lo pronto lo keda nos realidad tambe...

BONDIA ARUBA

DNM: Tratado internacional di Nacionnan Uni pa cu contaminacion di plastic mester ta mas ambicioso

E mundo mester un tratado fuerte pa yuda proteha nos planeta y stimula industria pa ta creativo y innovativo pa bin cu alternativa pa plastic cu ta menos dañino pa nos medio ambiente.

E informacion y datonan cu Directie Natuur en Milieu (DNM) ta comparti cu comunidad ta saca di e publicacion 'International journal of science- Nature' di dia 10 di juli 2025. E informe ta enfoca cu e tratado internacional di Nacionnan Uni pa combati contaminacion di plastic ta na un punto crucial. E consumo mundial di plastic ta sigui aumenta rapidamente. Mas cu mita di tur plastic produci, tur ta produci despues di aña 2000.

Ta proyecta cu pa aña 2050 e produccion lo redobla siendo cu ta recicla menos di 10% di desperdicio cu ta clasifica como 'single-use plastic'. Loke ta mas pio ta cu e desperdicio aki ta caba den lama y naturaleza rond mundo.

Dos estudio nobo publica den revista Nature ta mustra cu e problema ta mas serio cu a pensa. Un di e estudionan a descubri cu por tin 27 miyon tonelada di 'nanoplastic' (particulanan masha chikito mes) den e lama Atlantico. Nanoplastic ta particulanan cu ta midi menos cu 1 micrometer den diameter, tambe referi como micron. Su simbolo ta µm (letter Griego sigui pa e letter m). E ta un unidad di midi den e sistema internacional pa midi unidad (S) cu ta igual na 'one millionth of a meter/één miljoenste van een meter (10^{-6}m)'. E otro estudio a identifica mas cu 16,000 substancia deriva di plastic, di cual mas cu 4,200 di nan ta toxico y no ta decomposita den forma natural.

Tratadonan internacional ta difcil pa crea y pa haya tur partido pa uni riba esaki. E proceso por ta uno largo, pues, e ta tuma tempo. E tratado cu ta drenta den negociacion na Ginebra, Suisa na augustus 2025, mester ta fuerte y ambicioso. Tin algun pais manera Arabia Saudita, China y Rusia, cu ta keda opone regulacion riba produccion di plastic y tambe substancianan dañino. Pero mas cu 70 pais incluyendo Union Europeo (EU), Australia, Canada y Reino Uni (United Kingdom), ta boga pa un tratado cu ta pone limitacion riba produccion di kimiconan pa cu plastic. Loke ta e posicion di Merca bou di e administracion actual ainda no ta sigur. Pues Merca no ta forma parti di e coalicion cu ta opone produccion di substancianan dañino.

Aunke algun pais a tuma accion independiente, manera Union Europeo (EU) cu na 2019 a tuma nan mesun direccion contra produccion di plastic di un solo uzo, e tratado global ta esencial. Esnan cu ta na banda di un acuerdo swak ta bisa cu, si corta den produccion y regula kimiconan esaki ta nifica pone na peliger e trabou pa hende y nan sobrevivencia particularmente pa futuro generacion. Pero si busca pa haya alternativanan pa cu produccion di mas plastic ta apoya creacion di industrianan nobo y innovativo pa generacion di futuro y un planeta saludabel cu por biba aden. Si no logra un acuerdo fuerte na Ginebra, mester considera un "plan B" pa logra un acuerdo pafo di e proceso di Nacionnan Uni. Pero e conclusion ta keda cu no tin un "planet B", pues un di dos planeta Tera.

Di parti di Directie Natuur en Milieu (DNM) nos ta keda boga pa un y tur ta mas consciente di nan mesun consumo y scoge pa productonan cu tin menos plastic. E ley cu ta prohibi uzo di plastic di un solo uzo ta vigente y su contenido ta riba nos website dnmaruba.org bou di e categoria 'leynan'. E impacto di plastic rond mundo incluyendo Aruba ta uno ireversible y ta cabando cu e naturalesa y bida marino.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante pleito, bringamento, bochincha, y mas

Den nos edicion aki di nos column semanal tocante nos idioma Papiamento , atencion pa origen di palabra cu por sirbi como sinonimo di otro. Pa esaki nos a scoge un serie di palabra cu ta referi na algo cu den cualkier idioma ta rindi un cantidad di sinonimo, y nos no ta excepcion: 'pleito' y su 'coleganan'. E palabra 'pleito' ya ta pone nos dilanti un splicacion extenso, ya cu tanto den por ehemplo Spaño, Portugues como tambe Hulandes e palabra ta existi. Esey no ta nada straño pasobra su origen ta den Latin (placitum), un sustantivo cu ta bin di e verbo 'placere' (gusta, parce apropia, busca o promove placer o acuerdo). E uso original den ambos idioma ta relaciona cu terminologia huridico: e pleito ta e disputa, contienda, hiba den un caso den corte, cu finalmente ta yega na un veredicto cu por termina den un acuerdo, un 'settlement' nos lo por bisa awendia. Na Hulandes nos conoce 'pleit' y tambe e verbo 'bepleiten', manera den 'een zaak bepleiten': trece e argumento di e banda cu bo ta representa. Pafor di corte tambe conoce e palabra 'pleitbezorger' cu ta un persona cu ta 'trece un pleito', ta boga pa un cierto causa. Aki nos tin otro relacion cu corte, pasobra nos 'boga' ta bin di 'abogar': defende, apoya, lucha pa un causa. E persona cu ta hacie ta e 'abogado'. E verbo corespondiente tanto na Spaño como Portugues ta 'pleitear', loke cerca nos a bira 'pleita', pero mas tanto no den sentido huridico, aunke esey no ta exclui: 'pleita (bringa) bo caso'.
Sin embargo, tin otro palabra deriva di pleito, den Spaño pero tambe Papiamento, cu no tin nada di haci cu corte, sino cu bida diario. Esey ta e palabra 'pleitista', cu ta referi na un persona cu facilmente ta causa pleito y discordia, cu ta conflictivo y ta provoca disputa, tin vez sin motibo drechi. Den nos idioma 'pleito' no ta referi tanto na e ambito hudicial, sino na e disputa, discusion den bida diario cu por bay for di man y bira algo mas grave. E expresion 'busca pleito' ta significa anto na 'busca problema' o hasta algo mas. Nos conoce tambe e sustantivo 'pleitamento' cu ta existi banda di 'pleito', cu realmente ta sinonimo di otro. Nos ta mira e fenomeno aki den nos idioma di forma un palabra nobo banda di e original, terminando cu dos palabra pa indica e mesun cos. Ehemplo di esaki ta 'entrega' y 'entregamento', 'comienzo' y 'cuminzamento'; y tin varios mas.

Esey no ta e caso di e sustantivo 'bringamento'. Nos no conoce na Papiamento e sustantivo 'briga' cu ta existi si na Portugues. Por ehemplo: 'uma briga de amigos'; un pleito entre amigo. A proposito, Spaño conoce e verbo 'bregar' y tambe den terminologia militar, cu ambos idioma ta comparti cu tanto otro idioma: 'brigada'.
E pregunta si nos 'bringa' ta bin di Portugues o Spaño ta dificil pa contesta, aunke nos ta kere cu e ta un concepto asina basico den cualkier idioma, cu ta posible cu e tabata den Papiamento caba durante e influencia Portugues. Nos no ta dispone di e documentacion pa comproba esey, manera den hopi otro caso. Otro palabra di e mesun raiz ta 'brigand' cu ya no ta di uso regular mas cerca nos. Su origen ta den Frances unda e ta referi na un persona agresivo, cu gusta bringa, un pleitista.

Otro palabra casi clasico ta 'bochincha'. Su origen ta claramente den Spaño, pero segun cierto conocedor e origen ta den e palabra Frances 'bouche' y ta referi na loke ta pasa ora hopi hende ta 'habri boca pareu'; ta papia den otro y ta arma un 'bochinche', un 'alboroto' cu ta existi cerca nos tambe: 'boroto'. Mester bisa si cu awendia ta comprende 'boroto' mas como un sonido fuerte y fastioso y no tanto mas como un pleito o 'desordo'. Den pasado si tabata mas comun tende un persona bisa: "El a bin haci boroto aki, pero mi a pon'e na careda mesora."

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 320.000,-
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
HUNGA AWO

Mensahenan di hefe di EU pa hefe farmaceutico durante pandemia probablemente a ser bora

(AP)—Mensahenan intercambia entre presidente di Comision Europeo Ursula von der Leyen y un hefe farmaceutico durante e pandemia di COVID-19 lo a probablemente ser destrui pa su conseheronan mas halto, segun The New York Times a reporta diabierna.

Von der Leyen y CEO di Pfizer Albert Bourla a intercambia e mensahenan mientras COVID-19 a destrui comunidadnan for di Portugal pa Finlandia y EU a bringa pa cumpra miyones di vacuna dificil pa haya. E tabata bao critica fuerte pa cumpli.

E corant Mericano a critica e sector ehecutivo di e Union Europeo despues cu el a rechasa pa comparti e mensahenan bao leynan di transparencia di e bloc. Na mei, e corte a bisa cu e comision a fracasa pa provee un splicacion credible pa nenga acceso.

Den un carta pa The Times data juli 28, e comision a bisa cu e hefe di gabinete di von der Leyen, Bjoern Seibert, a examina luna pasa e telefon cu e ta usa y su app di Signal y “no a haya ningun mensahe corespondiendo na e descripcion duna” den e peticion di e corant.

El a bisa cu Seibert tambe a check su telefon na 2021 y a descubri e cu e mensahenan a solamente yuda sigura cu yamadanan entre von der Leyen y Bourla por ser regla ora mester, pues no a warda nan como documentonan oficial.

E comision ta insisti cu e mensahenan y otro comunicacion electronico largo no ta necesariamente constitui como documentonan di interes cu mester ser warda of haci publico. Von der Leyen mes tabata responsable pa dicidi si e textonan a constitui como documentonan di balor y bale la pena pa warda.

E comision tambe a nota den su cartanan cu su telefon a ser reemplasa “varios biaha” desde cu a intercambia e mensahenan, e ultimo biaha mey 2024. Su gabinete a bisa cu e mensahenan bieu no a ser warda y e telefonnan tabata “formatisa y recicla.”

Criticonan a acusa von der Leyen y Seibert di centralisa poder den e sector ehecutivo poderoso di EU, controlando estrictamente ken ta traha den e gabinetenan di varios notario di politica y comunicacionnan di investigacion.

Von der Leyen a sobrevivi un voto di desconfiansa dia 10 di juli den e parlamento Europeo, e prome contra un presidente di comision den mas cu un decada, cual a ser yama parcialmente pa via di e scandal di mensahe yama Pfizergate, e supuesto mal uso di fondo di EU y acusacionnan dudoso tocante interferencia den eleccion.

Cuida bo salud durante dia di calor intenso:

Recomendacionnan pa proteha bo bienestar

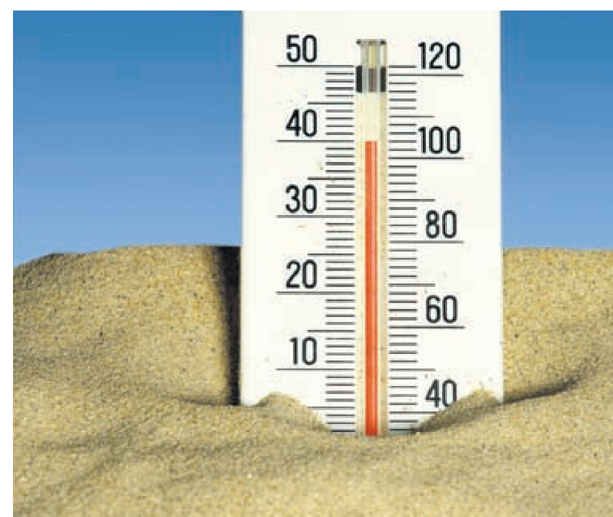
Den bista di e ola di calor cu ta afectando Aruba actualmente, Departamento di Salud Publico (DVG) ta haci yamado na tur residente y bishitante pa tuma medidanan preventivo pa proteha nan mes y nan salud.

Calor extremo por trece riesgo serio pa salud, specialmente pa e grupo vulnerabel manera mayornan di edad, mucha chikito, hende cu malesa cronico y esnan cu ta traha pafo. Calor por ocasiona cansancio, golpi di calor (heatstroke), deshidratacion y empeoramento di malesanan cronico existente.
Consehonan util pa protege bo mes durante dianan di calor:

1. **Bebe hopi awa**
   - o Mantene bo curpa hidrata: bebe awa regularmente, a pesar cu bo no tin sed.
   - o Evita alcohol, koffie y refresco cu hopi sucu, nan por causa deshidratacion.
2. **Mantene bo mes fresco**
   - o Keda paden durante e oranan di mas solo (11:00 AM – 3:00 PM).
   - o Usa ventilacion (fan) of airco si ta disponibel.
   - o Tuma douche friu pa baha temperatura di bo curpa.
3. **Bisti paña color cla y liviano**
   - o Usa paña hancho, di color cla, y di tela liviano.
   - o Usa pechi of sombre
   - o Usa bril di solo ora bo ta Sali pafo.
4. **Proteha bo cuero**
   - o Usa sunblock (SPF 30 of mas halto) y ripiti e aplicacion cada dos ora.
5. **Tira bista riba hende vulnerabel**
   - o Haci contacto regular cu mayor nan di edad, bisiña y famia cu malesa.
   - o NUNCA laga mucha, hende of mascota den auto cera, ni pa un rato cortico.
6. **Limita esfuersonan fisico**
   - o Evita haci trabounan fisico durante e ora di mas calor.
   - o Si ta necesario, tuma pausa frecuentemente den sombra y bebe awa constantemente.
   - o Evita deportenan pafo durante oranan di mas calor

Sintomanan di malestar relacional cu calor:

- **Cansancio extremo pa motibo di calor**:soda hopi, cuero ta cayente, mareo, stoma ta bira, dolor di cabes.
- **Golpidicalor (Emergencia)**:temperatura di cuero halto, desorientacion, perdida di conocemento, cuero seco sin sodo.
  - o Den caso di sospecha di golpi di calor, yama 911 mesora.

Keda informa
Sigui e boletinnan di tempo y informacion oficial via canalnan di gobierno of Departamento di Salud Publico. Nos ta pidi na tur hende pa cuida nan mes y otro. Cu medidanan preventivo nos por preveni hopi problema y pasa e temporada di calor den manera sigur.

Pa mas informacion like nos Facebook page Directie Volksgezondheid DVG Aruba, Follow nos riba Instagram directie_volksgezondheid_aruba, subi nos website www.dvg.aw, yama nos na 5224200 of mail nos na servicio@dvg.aw

BONDIA ARUBA

Corte ta ordena casino cu licencia di Corsou paga $30,000 na hungado

(CuraçaoChronicle) - Un casino online cu ta opera bao di un licencia di Corsou a ricibi ordo di Corte di Prome Instancia di paga 30,000 den premio gana na un hungado despues di a eroneamente nenga di haci esaki. Corte tambe a tene Curaçao Interactive Licensing (CIL), esun cu tin e licencia, conhuntamente responsable pa e pago.

E caso a involucra un hungado cu, dia 11 di september a deposita 1.304 dollar na e casino online opera pa Entretenimiento Rojo B.V un a ricibi un bonus di 215 dollar durante wega. Despues di a converti e deposito den un ganashi di 30,000 dollar, e hungado no por a retira su fondonan.

E casino a urgi cu el a viola e reglanan do bonus pa medio di haci apuesta cu ta surpasa $5 pa cada ronda y pa medio di cumpra funcionnan bonus.

Hungado cu no tabata altanto di condicionnan di bonus

E hungado a mantene cu el a descubri cu el a ricibi un bonus mientras e tabata hungado caba y no tabata altanto di e condicionnan specifico. Cu e asistencia di un abogado Roel Bijkerk, el a exigi e pago completo di su ganashi, of por lo menos mita como un areglo. E casino a nenga.

E corte a dicidi cu e casino no a presenta su condicionnan y terminonan adecuadamente den un manera cu ta legalmente valido. Bao di Corsou su codigo civil, terminonan di weganan online mester ser haci digitalmente disponible di un forma cu ta permiti e hungadonan warda esaki y revisa nan despues. E casino no a cumpli cu e rekisito aki.

Como resultado, corte a retira e dependencia riba e terminonan di e bonus, declarando cu mester paga henter e bonus. "E nulificacion aki a yega su obhetivo," e hues a declara.

CIL su responsabilidad di cuido

Ademas, e corte a confirma cu CIL, como esun cu tin e licencia, tin un responsabilidad di cuido den garantisa cu esnan cu sublicencia ta honra e ganashinan legitimo di hungadonan. E principio aki anteriormente a keda estableci pa Gemeenschappelijk Hof van Justitie, cual a enfatisa cu esnan cu tin licencia mester garantisa pago di e premionan legitimamente gana.

Ambos Entretenimiento Rojo B.V y CIL, como esun cu tin e licencia, a ser ordena paga e 30,000 dollar completamente, conhuntamente cu un interes di 2.250 florin den gasto di coleccion y mas di 4.000 florin den gastonan legal.

E decision aki ta reforsa e obligacion di esnan cu tin licencia na Corsou di garantisa un trato husto pa e hungadonan y por señala un maneho mas estricto di casinonan online cu ta opera bao di e isla su hurisdiccion.

Segun corte di Corsou

Entrada ilegal so no ta suficiente pa detencion di inmigracion na Corsou

(CuraçaoChronicle) - Gemeenschappelijk Hof van Justitie a declara cu solamente un entrada ilegal na Corsou no ta provee un base legal pa pone un persona bao detencion di inmigracion. E decision aki ta mantene un decision anterior pa Corte di Prome Instancia, cual a declara cu e minister di Husticia su intervencion den e casonan aki no tin base.

Segun e corte, no tin un provision cla cu ta permiti e detencion automatico di personanan cu yega e isla via boto y sin documentonan valido.

E caso

E decision ta concerni 2 nacional Venezolano cu a drenta Corsou dia 27 di december den 2023 via un boto chikito, asina yama lancha, y a keda inmediatamente deteni. Un luna despues, nan a aplica pa proteccion bao e convenio Europeo di derechonan humano. E minister di Husticia a nenga e peticion y a mantene nan detencion, hasta despues cu a entrega un apelacion.

Centro huridico di e disputa

E pregunta legal clave ta si e entrada ilegal so ta suficiente pa hustifica detencion. E minister a argumenta cu e por ta, citando Artikel 19 di e ordenansa nacional tocante admision y expulsion, Ltu.

Corte tabata den desacuerdo, bisando cu mientras Artikel 19 ta provee base pa saca un persona di e isla, e no ta autorisa un detencion di inmigraicon. Refiriendo na e principio di certidumbre legal, Corte a enfatisa cu depriva un persona su libertad ta rekeri un base legal cu ta cla y accesible.

Partido di minister vindica

Sinembargo, corte a sostene e minister den otro puntonan. El a haya cu e orden di detencion inicial tabata suficientemente hustifica, contrario na e opinion anterior di e corte anterior. E corte en cuestion tambe tabata di acuerdo cu e individuonan ta posee un posible riesgo na orden publico, mirando cu nan tabatin falta di identificacion, no tabatin laso familiar na Corsou y a expresa nan intencion di traha sin un permiso di residencia.

Detencion como ultimo opcion

Corte a reitera cu detencion mester keda un ultimo remedio. E minister ta obliga di considera prome alternativanan cu tin menos restriccion, al menos cu tin un riesgo cu por demostra di stroba orden publico.

Aunke aisna un evaluacion no ta explicitamente haci durante e audiencia inicial, Corte a haya cu no tin ilegalidad den e caso aki. Pa un di e detenido - un muhe cu asthma - alternativanan tabata considera, sinembargo e minister a dicidi cu detencion ta hustifica toch mirando cu tin cuido medico disponible den custodia.

Atraso ilegal

Na final, Corte a declara cu e continuacion die detencion mas cu dia 27 di juni 2027, tabata fuera di ley, mirando cu e minister a tuma mas cu 6 luna pa procesa e apelacion contra e rechaso di e peticion di proteccion. Sin provee un splicacion pa e atraso, e minister no a cumpli cu su obligacion di actua rapidamente den casonan cu ta involucra personanan deteni.

E decision ta clarifica e limitenan di Corsou su aplicacion di inmigracion, enfatisando cu entrada ilegal so no ta hustifica detencion y cu autoridadnan mester actua ambos di manera legal y lihe or di trata e casonan aki.

PM Schoof ta papiando cu Egipto tocante hamber na Gaza mientras cu presion publico ta aumenta

(NLTimes) - Prome minister demisionario Dick Schoof tabatin un yamada cu e presidente di Egipto, Abdel Fatah al-Sisi, tocante e hamber na Gaza. Schoof y al-Sisi a papia tocante e ayudo di emergencia cu Egipto a bin ta entrega na Gaza y e rol cu e pais ta hungando den e negociacionnan entre Hamas y Israel.

“Mi a bis’e di mi gratitud pa e cantidad grandi di ayudo cu Egipto a pone disponibel pa e poblacion di Gaza,” Schoof a skirbi riba X. “Ta di gran importancia cu e ayudo di emergencia aki yega na e hendenan na Gaza.”

Si Hulanda por asisti den esey, manera door di tira ayudo pa Gaza, no tabata algo cu Schoof a atende.

E prome minister demisionario tambe a discuti e tema aki cu Rey Abdullah di Jordania. “Nos a papia tocante con e

ayudo ey por ser entrega pa e yega na e pueblo di Gaza lihe y sigur, y kico Hulanda ta haciendo y por haci mas aleu,” Schoof a skirbi riba X despues di e reunion.
E scarsedad di cuminda na Gaza ta yegando nivelnan sin precedente. Organisacion Mundial di Salud recientemente a informa cu 63 di e 74 mortonan relaciona cu malnutricion na 2025 a tuma luga na juli. Esaki a inclui 24 mucha bou di cinco aña di edad.

Segun informe, alrededor di 260 truck di ayudo cu tabata carga cuminda tabata wardando permiso pa drenta Gaza dialuna, segun calculacionnan di Nacionnan Uni. Mas cu 60 mil Palestino a muri den e ultimo 21 lunanan durante e guera entre Israel y Hamas, e Ministerio di Salud di Gaza a declara.

Centenares di persona a manifesta diahuebs anochi na diferente stacion di trein den henter Hulanda contra e guera na Gaza. Stacionnan manera Amsterdam Central y Utrecht Central tabata yena cu manifestantenan despues di 6or di atardi.

Riba e mesun dia ey, mas o menos 50 persona a reuni na e embahada Israeli na Den Haag pa cuminsa lesa den bos halto e nombernan di 64 mil victima di e guera na Gaza. E grupo, mayoria procedente di Nijmegen, tabatin intencion di presenta e nombernan na e embahada.

E listanan ta inclui nombernan di tanto victimanan Palestino como Israeli di e conflicto entre Israel y Hamas, organisador Jos van Dongen a splica. El a describi un sentimento di impotencia y a bisa cu e lesamento di e nombernan tabata un manera pa haci cu nan bos ta ser scucha. “Nos kier pa e guera caba y pa mas ayudo yega Gaza.” Accionnan similar a yega di tuma luga anteriormente den otro ciudadnan manera Middelburg y Utrecht.

Uso y bendemento di droga ta causa aumento di molester publico den henter Rotterdam

(NLTimes) - Kehonan ta aumentando den varios bario den Rotterdam segun cu usuarionan y bendedonan di crack ta tuma over acera, terasa y entradanan, loke ta causa comparacionnan cu e epidemia di heroina di e ciudad di añanan 1990, NOS ta informa.

Den e Agniesebuurt, situa banda di Rotterdam Centraal y e cas di ciudad, habitantenan ta bisa cu nan a enfrenta añanan di molester severo di usuarionan di droga. “Nos tabatin asina tanto problema cu adicto—tabatin spuit, sushi, nan tabata saca, pishi y defeca eynan,” Jan Ebeltjes, un residente local cu awor ta mantene un hardin cu anteriormente tabata ocupa pa adictonan, a bisa NOS. “E ultimo tempo tabata keto. Tur cos ta bon corta, y nan no por sconde den e matanan mas.” Un empleado di limpiesa di ciudad a ser agredi den e area, y un doño di restaurant a cera su negoshi despues di 18 kiebro.

E ciudad a responde cu accionnan dirigi. Na fin di juni, alcalde Schouten a anuncia un politica di cero tolerancia, yamando e situacion intolerabel. “E bario ta ser terorisa pa un grupo di bendedo cu ta purba di controla e area,” Schouten a bisa. Desde e tempo ey, un camara a ser instala, iluminacion a ser agrega na e puntonan scur, y mas polis a ser desplega. Oficialnan tambe ta identifica individuonan cu por cualifica pa cuido of training pa trabou.

“Den e ultimo añanan, nos a mira mas hende riba caya ta causa disturbio, incluso na Agniesebuurt,” asina consejal Ronald Buijt, kende a reconoce e persistencia di e problema, a bisa. Un homber sin cas cu a tuma residencia den un garashi di parkeer a bay for di e tempo ey, y e hardin awor ta ofrece alivio en bes di peliger.

Pero solamente dos kilometer leu den Oude Westen, habitantenan no ta raporta e mesun mehoracion. E area rond di Museumpark supuestamente ta keda plaga pa adiccion visibel y angustia social. “Hende ta den hopi mal estado,” Carrie Jansen, un residente local,

abogado social y columnista di AD, a bisa NOS. “Ora mi cana bay supermercado, mi ta pasa alrededor di siete hende ta pidi limosna. Nan ta drumi riba terasa di barnan. Mainta, mi tin miedo di saca mi sushi afo.”

E adictonan supuestamente hopi biaha ta ex migrantenan laboral cu a perde tanto trabou como vivienda. Consejal Buijt a reconoce e kehonan y a priminti mas presion: “Nos a ricibi e señalnan ey tambe. Nos lo mester intensifica nos esfuersonan eynan tambe.”

E crisis continuo segun informe ta recorda Jansen di e epidemia di heroina di añanan 1990. E tempo ey, usuarionan tabata laga hangua tur na sanger riba caya y tabata acudi na criminalidad of trabou sexual den zonanan manera e G.J. de Jonghweg y Keileweg. Na dado momento, e programa controversial “Perron Nul” a permiti uso di droga habri cerca di e stacion central. Aunke na prome instante el a ser elogia, despues el a atrae mas adicto y a sali for di control. Despues cu e programa a ser cera, e ciudad y e dunadonan di cuido a kita cuater mil hende for di caya, dunando refugio y asistencia medico.

E consejal Buijt a insisti cu historia lo no ripiti su mes. “Afortunadamente, nos ta leu ainda di e punto ey. E lo no bira asina malo nunca mas na Rotterdam, pero ta exactamente p’esey nos mester actua awor,” el a bisa. “Ainda tin hopi cos cu nos por haci—saca mas hende cu ta cualifica for di caya y reprimi mas duro contra bendedonan di droga.”

BONDIA ARUBA

Ex presidente Colombiano Álvaro Uribe sentencia pa 12 aña di aresto domiciliario pa soborno

(AP)—Ex presidente Colombiano Álvaro Uribe a ser sentencia diabierna pa 12 aña di aresto domiciliario pa metemento den testimonio y soborno den un caso historico cu a sacudi e nacion Sur Americano y a destrui e legado di e lider conservativo.

E sentencia, cual Uribe a bisa lo ser apela, a sigui un huicio di casi seis luna den cual fiscalnan a presente evidencia cu el a purba influencia testigonan ken a acusa e lider di ton conexion na un grupo paramilitar den añanan 1990.

Uribe, 73, a nenga cualkier eror y a caracterisa e caso como "persecucion politico." El a enfrenta te cu 12 aña den prison despues di ser condena dialuna. Su abogado a puntra e corte pa permiti Uribe keda liber mientras e ta apela e veredicto. Hues Sandra Heredia diabierna a bisa cu e no a aproba e peticion di e defensa pasobra e ta "facil" pa e ex presidente bandona e pais pa "evadi e sancion imponi." Heredia tambe a prohibi Uribe di traha den sector publico pa ocho aña y a dun'e un multa di 776.000 dollar.

Prome cu e audiencia di sentencia diabierna, Uribe a publica riba X cu e tabata preparando argumentonan pa apoya su apelacion. El a agrega cu un mester "pensa hopi mas tocante e solucion compara cu e problema" durante crisisnan personal.

E corte di apelacion lo tin te comienso di october pa emiti un huicio, cual cada partido por desafia e ora dilanti Corte Supremo di Colombia.

E ex presidente a goberna for di 2002 pa 2010 cu un sosten fuerte for di Merca. E ta un figura polarisante na Colombia, unda hopi ta credit'e di salba e pais for di un estado fracasa, mientras otronan ta asoci'e cu violacionnan di derecho humano y e surgimento di gruponan paramilitar den añanan 1990.

Dialuna Heredia a bisa cu el a mira suficiente evidencia pa determina cu Uribe a conspira cu un abogado pa soborna tres miembro di grupo paramilitar, ken tabata den prison, pa cambia testimonio cu nan a provee Ivan Cepeda, e senador isquierdista cu a lansa un investigacion den Uribe su supuesto conexion cu un grupo paramilitar.

Na 2012 Uribe a entrega un keho legal contra Cepeda den e Corte Supremo. Pero den un cambio sorprendente, e corte halto a descarta e acusacion contra Cepeda na 2018 y a cuminsa investiga Uribe.

Durante Uribe su presidencia, e ehercito Colombiano a gara algun di su victorianan mas grandi contra e insurgencia isquierdista mas bieu, pushando e Forsanan Arma Revolucionario di Colombia den areanan isola y forsando e liderazgo den e discusionnan di paz cu a resulta den e desarmamento di mas cu 13.000 combatidor na 2016.

Huesnan di apelacion ta duna orden na fiscal di ICC pa recusa su mes for di un investigacion Venezolano

(AP)—Huesnan di apelacion na e Corte Penal Internacional (ICC) a duna orden diabierna na fiscal principal Karim Khan pa recusa su mes for di un investigacion den Venezuela, citando un conflicto di interes.

E cuña di Khan, abogado di crimen internacional Venkateswari Alagendra, ta parti di un equipo representando e gobierno di presidente Venezolano Nicolás Maduro y e panel di apelacion na ICC ta bisa cu su envolvimento ta crea un problema di "preferencia" pa e fiscal.

E magistrado Britanico, ken actualmente ta suspendi for di e corte, a retira temporalmente pendiente di un investigacion den acusacionnan di mal conducta sexual.

Alagendra y Khan a traha hunto anteriormente riba casonan, incluyendo como conseheronan di defensa pa presidente Keniano William Ruto y pa Seif al-Islam Gadhafi, e yiu homber di e difunto dictador Moammar Ghadafi. Alagendra ta e ruman muher di Khan su casa, abogado di derecho humano Shyamala Alagendra.

Arcadia Foundation, cual ta enfoca riba asuntonan di derecho humano na Venezuela, a entrega un keho cu e corte na 2024, puntrando pa Khan ser kita for di e caso pa via di un conflicto di interes.

E corte a descarta e prome keho na februari. Den cartanan entrega, Khan a conta e corte cu e no por "recorda" cualkier discusion cu su cuña tocante e hechonan di e caso y no a asisti na cualkier reunion unda e tabata presenta.

ICC tin un investigacion andante den violencia cu a tuma luga despues di e eleccion di 2017 na Venezuela pero te awor no a busca ningun orden di aresto. Khan a anuncia na fin di 2021 cu e tabata habriendo e investigacion despues di un evaluacion largo y un referencia oficial—un peticion pa investiga—na 2018 for di Argentina, Canada, Colombia, Chile, Paraguay y Peru.

Sinembargo, e investigacion a ser poni riba pausa ora autoridadnan Venezolano a bisa cu nan kier a tuma over e caso. ICC ta un corte di ultimo recurso cu ta tuma casonan solamente ora autoridadnan nacional no ta dispuesto of no por investiga, un sistema conoci como complementariedad.

Khan a continua cu esfuersonan pa sigui cu e prome investigacion di e corte den Latino America. Huesnan di ICC a acorda cu Khan y autoris'e pa resumi investigacionnan den Venezuela na 2023.

Regimen Cubano ta bolbe encarcela un preso di 11 di juli cu ta beneficia di e acuerdo di Vaticano

(CiberCuba) - E regimen Cubano a debolbe e preso politico Marlon Brando Díaz Oliva, un di e beneficiarionan di e acuerdo alcansa entre e gobierno di Cuba y Vaticano na comienso di 2025, segun e Observatorio Cubano di Derechonan Humano (OCDH).

Díaz Oliva, kende tabata sintando un castigo di 18 aña di prizon pa su participacion den e protestanan historico di 11 di juli 2021, a ricibi e beneficio di aresto domiciliario na januari ultimo como parti di e acuerdo menciona anteriormente.

Sinembargo, e medida a ser revoca recientemente, y e activista a ser debolbi na un prizon, OCDH a denuncia den un declaracion publica riba Facebook.

E caso di Marlon Brando Díaz Oliva no tabata uno isola: su liberacion inicial, mescos cu esun di otro manifestantenan, tabata condiciona pa restriccionnan estricto di movecion y vigilancia constante di autoridadnan Cubano.
E condicionnan impone a haci un bida liber pafo di prizon practicamente imposibel, segun organisacionnan di derechonan humano.

"E revocacionnan aki ta demostra cu e liberacion di presonan politico no ta nada mas cu un instrumento temporal, sin garantia legal of respet pa derechonan fundamental," OCDH a declara.

Cu e regreso di Díaz Oliva na prison, e cantidad di presonan politico cu a sali den libertad bao di e acuerdo cu Vaticano cu a ser bolbe encarcela awor ta suma cinco. Activista y miembronan di famia tin miedo cu e cantidad lo aumenta, mirando e clima represivo cu ta persisti riba e isla.

Observatorio Cubano de Derechos Humanos
7 h ·
Marlon Brando Díaz Oliva ha sido retornado a prisión tras la revocación de la medida de reclusión domiciliaria que le fue concedida en enero de 2025.

El preso político cubano fue condenado a 18 años por participar en las protestas del 11 de julio de 2021. Su excarcelación, en el marco del acuerdo con el Vaticano, estuvo acompañada de severas restricciones y vigilancia.

Con su caso, ya son cinco los beneficiados por ese acuerdo que han sido devueltos a prisión, según ha documentado el Observatorio Cubano de Derechos Humanos.

#Cuba #PresosPolíticos #11J #MarlonBrandoDíaz #DerechosHumanos #OCDH

E detencion y sentencianan como resultado di 11J a ser cuestiona severamente pa organisacionnan internacional, cu ta acusa e regimen Cubano di ta usa e sistema di husticia penal como un herment di represion politico.

Marlon Brando Díaz Oliva a keda aresta despues di 11 di september y ta enfrenta un castigo di 18 aña di prizon pa rebelion, despues di a participa den e protestanan den e bario di La Güinera na La Habana.

Mas cu 60 organisacion ta pidi presidente di Francia pa paga e debe di independencia di Haiti

(DiarioLibre) - Decenas di organisacion a manda un carta pa presidente Frances Emmanuel Macron tocante e debe di independencia di Haiti y a pidi e lider Europeo pa compensa e pueblo Haitiano.

Den e carta, e firmantenan ta urgi Francia pa "respeta su principionan declara di derechonan humano door di paga e debe di independencia cu el a extorsiona for di Haiti."

"E silencio di decadanan di Francia riba e asunto aki ta ser reconoci ampliamente como un fayo moral, pero tambe como un inhusticia compone. Ta tempo pa Francia reconoce y drecha e inhusticia aki," e organisacionnan a declara den e carta e aña aki, cu ta marca e bicentenario di e "debe di independencia" di Haiti.

E organisacionnan ta alega cu e pago aki a costa Haiti decenas di biyones di dollar como minimo y a hinca e pais den debe paralisa cu a stroba su desaroyo pa generacionnan.

"Restitucion pa e inhusticia aki lo coregi e eror historico aki y sirbi como un ehempel inspirativo di liderazgo moral," e organisacionnan firmante a declara, segun un informe di Le Nouvelliste.

Nan ta alega cu e rikesa extrai como parti di e rescate aki a frena e crecemento di Haiti pa decadanan y a crea un ciclo di dependencia riba ayudo di exterior cu ta persisti te dia di awe.

E firmantenan di e carta ta inclui: Accion pa Reforestacion y Defensa di Medio Ambiente (AREDE), e Aliansa di Herencia Afro-Caribense (ACHA), e Comite Nacional di Reparacion di Bahamas (BNRC), e Centro pa Derechonan Constitucional (CCR), e NGO Colombia Peace Accord, e Coalicion di Comunidad pa Haiti, Accion Internacional, y Fundacion di Zile.

E carta tambe a ser firma pa: Haiti Policy House, Haitian-American Foundation for Democracy (HAFFD), Haitian-American Law Enforcement Fraternal Organization (HALEFO), Haitian Bridge Alliance (HBA), Haitian Women's Collective (HWC), Hope for Haiti: Education (HHE),Manifiesto Haiti, Conference National of Black Lawyers y Reparacionnan pa Sclavitud.

Ta recorda cu Haiti a haya su independencia na 1804; sinembargo, den un movemento cu hopi Haitiano ta culpa pa dos siglo di intrankilidad, Francia a impone reparacionnan severo pa por reconoce nan.

Na 1825, apenas 21 aña despues di su independencia, Haiti a ser forsa pa paga un debe colosal na Francia a cambio di su reconocemento.

Un serie di articulo den The New York Times publica na 2022 riba "Cuanto Libertad di Haiti a Costa" ta tira luz riba e historia tragico di independencia di Haiti y e debe astronomico cu e pais tabatin cu Francia den siglo 19, un topico poco explora pa e clase politico di Haiti.

Despues di varios luna di analisis di archivo, e corant Mericano a calcula cu pagonan haci for di 1825 door di e prome republica preto independiente den historia pa compensa ex-colonisadornan cu tabata doño di catibo "a costa e desaroyo economico di Haiti entre $21 biyon y $115 biyon na perdidanan durante dos siglo, of un pa ocho biaha e productonan interno bruto di e pais (DPB) na 2020."

E pagonan exigi pa Francia a priva e economia Haitiano di recursonan importante pa su desaroyo mescos cu nan a permiti su ex metropolis prospera, segun e analisis.

Gary Busey ta declara su mes culpable na ofensa sexual

(AP) - Actor Gary Busey a declara su mes culpable na un ofensa sexual cu a surgi despues di un presentacion na 2022 Horror Convention na New Jersey, segun su representantenan y recordnan di corte.

E strea di 81 aña su manager, Ron Sampson, a bisa den un email diaberina cu e actor a admiti cu el a mishi cu un muhe su parti atras "riba su paña durante un potret di 8 pa 10 seconde."

Busey a declara su mes culpable na un solo cargo di contacto sexual criminal durante un audiencia virtual cu corte estatal di Camden diahuebs.

E actor ta acusa di mishi di manera inapropia por lo menos 3 hende muhe na Monster-Mania Convention na Doubletree Hotel di Cherry Hil, un pueblo na South Jersey.
Organisadornan di e evento a admiti e tempo aki cu un celebridad, sin nombra, a ser "Saca for di e convencion y a ser pidi pa no bolbe" y cu e personanan afecta a ser encurasha pa tuma contacto cu polis.

Busey tabata den schedule como un invitado pa tur 3 dia di e evento. E tabata inicialmente acusa di 2 cargo di contacto sexual criminal di 4to grado, 1 cargo di intento di contacto sexual criminal y 1 cargo di acoso.

Busey su abogado, Blair Zwillman, a confirma diabierna cu a retira e otro cargonan como parti di un acuerdo cu a yega cu fiscalnan. E actor ta enfrenta te hasta 5 aña di libertad condicional y boet ora cu e ricibi su sentencia dia 18 di september.

"Den mi punto di bista, a sobre acusa Sr. Busey probablemente a base di su status como celebridad," Zwillman a bisa den un email. "E por a facilmente keda acusa cu e ofensa di comportacion fuera di ordo di acoso cu 'mishimento ofensivo'."

Vocero di Camden County su fiscal no a responde na peticion pa comentario.

Busey ta ampliamente conoci como un actor cu hopi biaha ta haya rol di sosten, aunke el a haya atencion y tabata nomina pa un Oscar como miho actor pa e rol principal den e pelicula di 1978 "The Buddy Holly Story."

Let op: mogelijk gemiste e-mails door storing

Vanwege een computerstoring tussen 23 en 28 juli heeft
het Gemeenschappelijk Hof van Justitie mogelijk
niet alle e-mails ontvangen.
Heeft u in die periode een e-mail gestuurd en
geen foutmelding ontvangen?
Dan verzoeken wij u vriendelijk om deze e-mail
opnieuw te verzenden.
Onze excuses voor het ongemak.

Tene cuenta: Posibel e-mail cu a perde pa problema cu sistema di computer

Pa problema cu sistema di computer entre 23 i 28 di juli,
Corte Comun di Husticia no a ricibi tur e-mail.
Bo a manda un e-mail y bo
no a ricibi un mensahe di eror?
Den e caso aki, nos ta pidi bo pa manda e
e-mail di nobo.
Nos disculpa pa e inconveniencia.

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

Segun examinador medico Hulk Hogan su causa di morto tabata un atake di curason

(AP) - Luchador profesional Hulk Hogan a fayece siman pasa door di un atake di curason, segun un rapport di un examinador medico di Florida cu a publica diahuebs.

Hogan, kende tabatin 71 aña y su nomber berdadero tabata Terry Bollea, anteriormente tabatin leukemia y ritmo atrial, un tipo di ritmo irregular di curason, segun e rapport di examinador medico di Districto Seis.

Pa honra e "Hulkster," Gobernador Ron DeSantis a bisa cu banderanan lo ser hisa na media stafa na tur edificio oficial riba diabierna, cual el a declara como "Dia di Hulk Hogan na Florida." E gobernador republicano a skirbi den un memo diahuebs: "E tabata un Floridano berdadero te na fondo."

Polis a informa cu Hogan a ser declara morto den un hospital menos di 90 minuut despues cu paramediconan a yega na su cas na Clearwater pa responde na un yamada di para di curason dia 24 di juli. E rapport a menciona cu e causa di morto tabata "natural."

"E tabata enfrentando algun problema di salud, pero mi tabata realmente kere cu lo nos a logra supera nan," a bisa e esposa di Hogan, Sky Daily, riba Instagram. "E perdida aki ta repentino y dificil pa asimila," el a agrega. "Pa e mundo, e tabata un leyenda… pero pa mi, e tabata mi Terry."

Hogan tabata probablemente e strea mas grandi den e historia largo di WWE, conoci tanto pa su personalidad impresionante como pa su hazañanan den ring. E tabata e atraccion principal pa e prome WrestleMania na 1985 y tabata un figura prominente durante su añanan, enfrentando personahenan como Andre The Giant y Randy Savage te na The Rock y hasta e co-fundador di WWE, Vince McMahon.

E yiu muhe di Hogan, Brooke Bollea Oleksy mas conoci pa su nomber artistico "Brooke Hogan", a conmemora su tata den un mensahe reciente riba rednan social. "Mi ta masha agradeci cu mi a conoce e version berdadero di dje. No solamente e persona cu e mundo a mira bou di un lens cuidadosamente selecta," el a skirbi riba Instagram.

Ling & Sons Ta Lanza Wild Fork pa Aruba – Carninan Premium Frozen

Ling & Sons ta contento pa anuncia e lansamento di Wild Fork exclusivamente, un marca di carni premium frozen cu ta disponibel pa e prome biaha na Aruba cuminsando 1 di Augustus 2025.

Anteriormente, e marca aki tabata disponibel solamente via e tienda mes di Wild Fork y via online delivery na Merca. Awor ta Wild Fork su debut den Caribe – y esaki ta sosodé na Ling & Sons Food Market na Aruba.

Wild Fork ta conoci pa su carni di calidad di restaurant na prijsnan atractivo, un combinasion único di cortenan di carni premium cu accesibilidad pa uso diario. E carni ta wordo gevries (blast frozen) hopi lihé na su punto mas fresco pa contene sabor y calidad.

E Marca di Wild Fork ta inclui productonan manera galinja organico, grass fed beef, Picanha, diferente cortenan di Steak, cortenan di carni di porco, diferente corte di lamb beef y otro variedadnan cu ta hasi cu bo por prepara un bon cuminda di calidad superior facil. E empaque di e productonan ta vacuum sealed y e portionan ta controla.

E lansamento aki no ta solamente di producto nobo – pero ta hasi e parti di cushina bo cuminda di dia mas facil ainda! Pa esnan cu ta gusta BBQ or simplemente ta gusta carni di calidad superior y facil pa cushina- Wild Fork tin e solucion pabo!

Kiko bo por expect di Wild Fork:

- Carni di calidad di restaurant y na bon prijs.
- Productonan ta blast frozen pa mantene e sabor y nutrientenan.
- Cortenan special y facil di cushina.
- Empaque individual y na porcion cu ta elimina desperdicio di cuminda.
- Ideal pa BBQ, fiesta of cualkier cena.
- Disponibel pa prome biaha den Caribe, exclusivamente na Ling & Sons.

Bin ser conoci y purba e marca di Wild Fork nobo na Ling & Sons. Pa celebra e lansamento aki Ling & Sons tin un evento di tasting Diasabra 2 di Augustus di 11'or di mainta te cu 2'or di atardi unda abo por disfruta di:

- BBQ tasting di carni di Wild Fork.
- Fun Miles Spin the wheel premionan den tienda.
- Live DJ.
- Diferente tastings den Ling & Sons.

Pa mas informacion, bishita:
shop.lingandsons.com of sigui nos riba social media: @LingandSons

SINCE 1965
LING & SONS
FOOD MARKET

YOU'RE INVITED
JOIN US FOR THE LAUNCH OF
Wild Fork

SATURDAY AUGUST 2ND : FROM 11 AM- 2 PM
BBQ SAMPLING, LIVE DJ, PRIZES AND MORE!

John Krasinki lo skirbi, dirigi y produci 'A Quiet Place Part III'

(AP)—John Krasinki ta bolbe den asiento di director, escritor y productor pa 'A Quiet Place Part III'. E pelicula ta planea pa sali dia 9 di juli 2027, segun Paramount Pictures a bisa diabierna.

E prome pelicula, cual a sali na 2018, tabata un exito, ganando 341 miyon dollar mundialmente riba un presupuesto di apenas 17 miyon dollar. Tambe el a establece Krasinki, ken a hunga den e pelicula hunto cu su casa Emily Blunt den e horor post-apocaliptico, como un creador di pelicula exitoso. El a regresa pa skirbi y dirigi 'A Quiet Place Part III', di cual su estreno a ser retrasa pa un aña debi na e pandemia.
E frankisia tambe a expande pa inclui y 'prequel,' yama 'A Quiet Place Part: day One.' Krasinki a produci pero e director tabata Michael Sarnoski. En total, e tres pelicula a gana mas cu 89 miyon dollar. Krasinki a publica diabierna un grafico cu e number 'III' y e fecha di publicacion riba Instagram. No a duna ningun otro detaye tocante e elenco of storia.

BONDIA ARUBA

Vitesse ta perde apelacion pa conserva su licencia profesional

(NLTimes) - KNVB su comite di apelacion a prohibi Vitesse di hunga den Keuken Kampioen Divisie proximo temporada. E club su apelacion contra e decision di e asociacion di futbol independiente su comite di licencia pa revoca su licencia profesional pa e motibo aki no ta exitoso.

Vitesse, cual a relega for di Eredivisie aña pasa, ta "devasta" y ta anticipa cu lo desfia e perdida di su licencia den corte. E prome wega di e liga pa e temporada nobo ta den schedule pa augustus 9 na Almere City FC.

A keda reporta diabierna atardi cu Vitesse a inicia e procesonan sumario. E caso lo ser trata diahuebs proximo despues di 1or di atardi.

"E comite di apelacion ta conclui cu tin un patron di varios aña di decepcion, circumvencion, y debilitacion di e sistema di licencia, ademas di un falta di transparencia. Den e opinion di e comite di apelacion, e patron aki a comproba di ta structural, serio y persistente. E comite di apelacion, pa e motibo aki, ta kere cu revocacion di e licencia ta hustifica," e comite a bisa den un comunicado di prensa. Te hasta despues cu a revoca su licencia, Vitesse no a cumpli cu e rekisitonan di provee informacion.

Anteriormente e luna aki, Vitesse a haya sa cu lo revoca su licencia, despues cu KNVB su comite di licencia a anuncia su intencion di haci esaki den mei. Esaki ta parcialmente a causa di e rol di doñonan exterior, ken a transferi e club na un grupo di negociante regional den juni.

"Nan iniciativa - e plan di recuperacion strategico - sinembargo, a yega demasiado laat y tambe ta rondona di incertidumbre cu no por resolve prome cu e comienso di e temporada di 2025-26," segun e comite di apelacion. E comite a bisa cu e ta altanto di e "impacto grandi" riba sostenedornan y e region, entre otro. Sinembargo continua cu e licencia cu violacionnan asina serio "lo inaceptablemente daña e credibilidad di e sistema di licencia."

Vitesse a keda funda den 1892, haciendo esaki un di e clubnan di futbol mas bieu na Hulanda. Aña pasa, e club tambe a casi perde su licencia a causa di varios problema administrativo y financiero. Dia 3 di augustus aña pasa, e club a haya sa cu el a bolbe haya su licencia y cu, despues di relegacion, lo ser permiti hunga den e prome division. Vitesse a keda den ultimo liga di e liga den e temporada aki despues di a ricibi un reduccion di 39 punto pa mal maneho.

Vitesse ta "devasta" pa e comite di apelacion su decision y ta anticipa cu lo desafia e perdida aki di su licencia profesional den corte civil, e club a bisa riba su website. "Vitesse a haci tur loke ta den su man pa por convence e prome comite di licencia y despues e comite di apelacion, cu e comite di licencia su decision ta incorecto y no ta considera suficientemente e esfuerso pa y den Arnhem," e club a bisa.

KNVB ta lamenta cu Vitesse su licencia di futbol rpofesional a keda revoca. "Cu un club profesional perde su licecnia ta terible, no solamente pa e club mes, sino tambe pa e fanaticonan y futbol Hulandes en general," KNVB a bisa den un declaracion riba X. "Nos ta comprонde completamente cu esaki ta doloroso pa e sostenedornan di Vitesse, y cu esaki ta un tempo sumamente dificil pa nan."

E asociacion di futbol a enfatisa cu clubnan di futbol profesional a establece reglanan hunto cu KNVB pa garantisa e integridad y continuidad di torneo di futbol profesional. "E reglanan aki ta monitoria pa e comite di licencia independiente y e comite di apelacion di licencia. Nos ta sostene e cuerponan aki completamente, aunke awo ta dolorosamente cla con significante e impacto pro ta si un club no cumpli cu e rekisitonan estableci," KNVB a comenta. "Nos ta desea e sostenedornan di Vitesse hopi forsa den e periodo binidero."

Atleta di natacion Hulandes Marrit Steenbergen ta mantene titulo mundial na Singapur

(NLTimes) - Atleta di natacion Hulandes Marrit Steenbergen a exitosamente defende su titulo mundial na World Championships na Singapur.

E hoben di 25 aña a logra un tempo di 52.55 seconde den e freestyle di 100 meter. Steenbergen a gana e titulo mundial den e evento aki februari ultimo na Doha. Na e Olimpiada di Paris, el a keda den di 7 luga.

Australia su Mollie O'Callaghan a tuma silver den 52.67, mientras cu Mericano Torri Huske a logra brons cu 52.89. Colega Hulandes Milou van Wijk net no a logra subi podium, cabando den di 4 luga den 52.91.

Manera tabata e caso na Doha, no tur e atletanan den natacion rond mundo tabata presente na Singapur. Huske a gana silver aña pasa su Olimpiada, mientras cu O'Callaghan a caba den di 4 luga.

Steenbergen su oro ta e di 12 titulo mundial individual pa Hulanda. 11 di nan a ser gana pa hende muhe, 5 pa Inge de Bruijn. Marcel Wouda ta keda e unico homber Hulandes cu a gana oro na un curso largo di Campeonato Mundial, den 1998. Prome cu Steenbergen su victoria na Doha aña pasa, Ranomi Kromowidjojo tabata e ultimo atleta di natacion Hulandes cu a gana un titulo mundial, tumando oro den e freestyle den 2013.

"Mi no por scoge entre e medaya di oro aki y esun di aña pasa," Steenbergen a conta NOS. "Pero esun aki ta special a causa di e temporada cu mi a biba. Mi a bini back na bida despues di e Olimpiada y esaki ta nifica hopi p'ami. Mi a spera cu mi lo ta luchando pa e medaya na Paris. Mi a keda desapunta cu e no a funciona. Pero ata nos aki awo y mi mester saca hopi confiansa propio for di e titulo mundial aki."

Esaki no a e unico medaya Hulandes na Singapur. Caspar Corbeau a gana medaya di brons. E hoben di 24 aña Mericano-Hulandes a caba e categoria di breaststroke di 200 meter den un record personal di 2:07.73. Oro a bay pa China su Haiyang Qin, ken a logra un tempo di 2:07.41, mientras Hapon su Ippei Watanabe a bay cu silver cu 2:07.70.

Cientificonan na Sur Africa ta creando cacho di rinoceronte radioactivo pa combati poaching

(AP)—Un universidad di Sur Africa a lansa un campaña anti-poaching diahuebs pa inyecto e cachonan di rinoceronte cu isotoponan radioactivo cu e ta bisa no ta dañino pa e animal pero por ser detecta pa agentenan di inmigracion.

Bao e proyecto colaborativo envolviendo e Universidad di Witwatersrand, oficialnan di energia nuclear y conservacionistanan, cinco rinoceronte a ser inyecta cu loke e universidad ta spera lo ta e comienso di un inyeccion masal di e poblacion di rinoceronte cu ta cayendo.

Nan ta yamando esaki e Rhisotope Project.

Aña pasa, casi 20 rinoceronte na un santuario a ser inyecta cu isotoponan den pruebanan cu a crea e caminda pa e lansamento di diahuebs. E isotoponan radioactivo hasta na nivelnan halto por ser reconoce pa detectornan di radiacion na aeropuerto y fronteranan, resultado den e detencion y poachers y traficantenan.

Investigadornan na e Radiation and Health Physics Unit di Witwatersrand ta bisa cu testnan conduci den e estudio piloto a confirma cu e material radioactivo no tabata dañino na e rinocerontenan. "Nos a demostra, fuera di duda cientifico, cu e proceso ta completamente sigur pa e animal y efectivo den haci

e cacho detectable via sistemanan di seguridad nuclear na inmigracion internacional," segun James Larkin, agente cientifico principal di e proyecto.

"Hasta un solo cacho cu nivelnan abao di radioactividad compara cu loke lo ser usa den practica ta bati alarma exitosamente den detectornan di radiacion," segun Larkin.

E test tambe a haya cu cachonan por ser detecta dentro di e containernan di carga, el a bisa.

E Union Internacional pa Conservacion di Naturalesa ta calcula cu e poblacion global di rinoceronte tabata na 500.000 na comienso di siglo 20 pero awor a cay pa casi 27.000 debi na e demanda continuo di cachonan riba e mercado clandestino.

Sur Africa tin e poblacion mas grandi di rinoceronte cu un calculacion di 16.000 pero e pais ta experencia nivelnan halto di poaching cu casi 500 rinoceronte mata pa nan cacho tur aña. e universidad a urgi doñonan di parkenan priva pa animalnan salvahe y autoridadnan di conservacion nacional pa tin nan rinocerontenan inyecta.

Hefenan di sector espacial Mericano y Ruso ta reuni pa discuti un continuacion den cooperacion

(AP)—Hefe di e sector espacial di Rusia a bishita Merca pa discuti plannan pa sigui cu cooperacion entre Moscu y Washington riba e Stacion Espacial Internacional y investigacion lunar cu hefe suplente di NASA, e prome reunion asina den persona den mas cu siete aña.

Dmitry Bakanov, e director di e corporacion espacial di estado Roscosmos, a reuni diahuebs cu e administrador nobo di NASA, Secretario di Transportacion Sean Duffy, riba un bishita pa asisti na e lansamento planea di un e tripulacion Mericano-Hapones-Ruso pa e stacion espacial. E lansamento a ser retrasa pa condicion di tempo te diabierna, ora el a lansa exitosamente.

Roscosmos a bisa cu Bakanov y Duffy a discuti "mas cooperacion riba e Stacion Espacial Internacional, cooperacion riba programanan lunar, exploracion conhunto di espacio profundo y un cooperacion continuo riba otro proyectonan espacial."

Den pasado rivalnan den e careda espacial durante e Guera Friu, Roscosmos y NASA a coopera riba e stacion espacial y otro proyectonan. E relacion ey a ser daña cu tension despues cu Rusia a manda trupanan den Ucrania na 2022, pero Washington y Moscu a sigui traha hunto, unda tripulacionnan Mericano y Ruso a sigui bula den orbito riba navenan espacial di cada pais.

Plan pa un cooperacion mas amplio, incluyendo un posible envolvimento di Rusia den e programa Artemis di NASA tocante investigacion lunar, a cay den otro.

Mientras Rusia ta birando mas y mas dependiente riba China pa su exportacion di energia y importacion di tecnologia clave en medio di sancionnan Occidental, Roscosmos a cuminsa cooperacion cu China riba su mision lunar prospectivo.

Papiando cu reporteronan Ruso despues di su discusion cu Duffy, Bakanov a bisa cu nan a acorda pa sigui traha pa mantene e stacion espacial den operacion te fin di e decada. "Nos expertonan lo cuminsa traha awor riba e asuntonan ey detayadamente," Bakanov a bisa, aplaudiendo Duffy pa duna un aprobacion pa e contractonan ey "a pesar di tensionnan geopolitico."

E hefe Ruso a agrega cu e y Duffy lo reporta e resultadonan di e reunion na presidente Ruso Vladimir Putin y presidente Mericano Donald Trump pa sigura nan aprobacion pa posible cooperacion espacial. "Den bista di e situacion geopolitico, nos lo mester ricibi e aprobacion necesario for di e lidernan di nos pais," Bakanov a bisa.

El a agrega cu el a invita Duffy pa bishita Moscu y e facilidad di lansamento na Kazakhstan pa e lansamento di un otro tripulacion Ruso-Mericano pa e stacion espacial cu ta programa pa november. "Mi lo haci esfuerso pa mantene e canal di cooperacion entre Rusia y Merca habri y mi ta anticipa pa NASA haci mescos," Bakanov a bisa.

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today. Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Accidente pa falta di preferencia na e crusada Avenida Alo Tromp cu Weststraat

Diaranson mainta a drenta informe di un accidente na e crusada Avenida Alo Tromp cu Weststraat, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente pa falta di preferencia unda e chauffeur di un Kia Rio biniendo for di Avenida Alo Tromp no a duna preferencia na e Pick-up biniendo for di Weststraat y nan a dal den otro. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Detenido a bira malo den cel na warda di polis na Shaba

Diamars atardi pa anochi a drenta informe di un detenido cu a bira malo den cel na warda di polis na Shaba, mesora a dirigi un ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a bin compronde cu net un rato prome cu polis a detene el a caba di usa e droga yama "piedra" y cera den cel e droga a cuminsa surti efecto malo riba e detenido. E paramediconan di ambulance a atende y a transporte pa hospital.

Polis a detene chauffeur burachi cu a perde control y a ocasiona accidente yegando rotonde Balashi

Diaranson madruga a drenta informe di un accidente yegando rotonde di Balashi biniendo for di Oranjestad, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un chauffeur bao influencia bayendo pariba yegando rotonde Balashi a perde control subi e "median" dal un palo di luz. Afortunadamente ningun hende a resulta herida. Polis a detene e chauffeur y a bay warda di polis cune. Takelwagen a kita e auto for di caminda.

Chauffeur di edad no a mira e auto ta bini y no a dun'e preferencia

Diamars atardi a drenta informe di un accidente na e crusada Caya ing. Roland H. Lacle cu Van Leeuwenhoekstraat, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un chauffeur di edad no a mira e auto ta bini y no a dun'e preferencia anto nan a accidenta. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Tripulante di crucero a staca su mes accidentalmente riba un hero skerpi

Diaranson mainta a drenta informe di cu un tripulante di e crucero Rhapsody of the Seas lo a staca su mes accidentalmente na un obheto di metal skerpi abordo di e crucero Rhapsody of the Seas mara na waf, mesora a dirigi un ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a atende e dama y a nota cu e lo mester bay hospital pa mas tratamento y nan a hib' pa hospital.

Atrobe cambiamento di "lane" ta causa accidente na rotonde banda di Guardian Group

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente na e rotonde banda di Guardian Group, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di e chauffeur di un MG a bay cambia di lane robes pa bay banda drechi y a bay dal riba e Kia Rio. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Cacho riba caya a morde un peaton di edad!

Diaranson atardi a drenta informe di cu un cacho a morde un peaton di edad y esaki tabatin mester di atencion medico na Reaumurstraat, mesora a dirigi un ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance a compronde cu e cacho no a morde e persona di edad eynan pero si den e vecindario y ademas di e mordi a lag'e den un susto increibel.

Resultado Sorteo
Augustus 01

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
5886	4502	4096	4591
2743	4641	SUPER5	5438
4651	5336	-	5674

	MERDIA	ANOCHI
CATOCHI	Sorteo # 4698	Sorteo # 8611
	7704	0226
	7505	4058
	1927	9296
MULTI-X	X2	X3
BIG 4	Sorteo # 4698	Sorteo # 7655
	7487	9358
MULTI-X	FP	X2
1OFF	Sorteo # 2754	Sorteo # 2360
	9250	9023
ZODIAC	Sorteo # 4698	Sorteo # 6414
	4496	6648
	Acuario	Scorpio
LUCKY 3	Sorteo # 1572	Sorteo # 1344
	274	736
MULTI-X	FP	X2

LOTTO 5 — Sorteo # — Joker — Letter

0	x Jackpot	Proximo Jackpot
0	x Match 4+	320.000,-
0	x Match 4	
0	x Afl. 12,00	

LOTTO DI DIA — 03-08-19-22-25

Sorteo # 6904

0	x Jackpot	Proximo Jackpot
8	x Match 4	70.000,-
191	x Afl 8,00	

MINI MEGA — 10-18-19-21

Sorteo # 1789 — Mega Ball 13

0	x Jackpot	Proximo Jackpot
0	x match 4	325.000,-
4	x Afl. 500,00	
86	x Afl 50.00	
102	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 485.000,-**

KORSOU — Sorteo #

Chauffeur a pega soño tras di stuur y a dal den luz di palo na Ponton

Diabierna madruga a drenta informe di un accidente pisa na rotonde Ponton na E.J. "Watty" Vos blvd. y e auto a pega na candela. Mesora a dirigi tanto polis, ambulance y tambe bomberonan na e sitio.

Na nan yegada polis a bin compronde cu pa un motibo of otro, sea e chauffeur a bira malo, pega soño of tabatin atencion otro caminda y no a baha velocidad, no a ripara cu el a yega e rotonde Ponton y a sigui stret dal riba e muraya subi esaki, crusa riba e rotonde y e caminda pa otro banda el a bay dal den un palo di luz. Segun testigonan a mira candela spart y auto a pega candela mesora. A core busca awa den cercania y a purba di paga esaki. E chauffeur mes no tabata pega den e auto pero tabata inconsciente. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima y a transport'e pa hospital. Bomberonan a kita e waya di bateria pa evita e auto bolbe pega na candela.

BONDIA ARUBA

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Sta. Anna :	Seroe Preto:
Tel. 586 8181	Tel. 584 4833
EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Bomberonan a bay pa cas na candela na Dadelstraat; un bisiña a guli hopi huma

Diabierna mainta a drenta informe di cu tin un cas na candela na Dadelstraat, mesora a dirigi unidadnan y patruya na e sitio.

Na yegada di bomberonan a bin haya polisnan na e sitio di e candela mesora nan a inicia cu un combate. Un bisiña a bira malo cu e huma y a yama ambulance p'e. Na yegada di e ambulance nan a atende e bisiña y a hib'e hospital. Mesora bomberonan a logra domina y paga e candela completamente. Aparte di e cas tin 2 auto cu tambe a sufri daño.

Chauffeur a bay dal fuertemente tras di auto na Bubali

Diabierna mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida na Bubali, mesora a dirigi un patruya y un ambulance.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur di un Toyta Vitz no a regula su velocidad ni a mantene distancia y a bay dal fuertemente tras di un Suzuki Swift den cual tabatin un mucha chikito den e auto cu tabata sinti fastioso na su nek y tambe e chauffeur. Na yegada di e ambulance nan a atende e victimanan levemente herida.

Ciclista bao influencia a dal na e rand di acera y a dal abao

Diaranson anochi a drenta informe di cu tin un persona benta riba caminda y no sa si ta auto a dal e, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya y e ambulance a bin compronde cu e tabata coriendo bicicleta pero como e tabata poco bebi el a bay dal na e rand di acera y a dal abao. Personanan cu a wak e mesora a bay pa yud'e pero a nota cu e tabata inconsciente y p'esey a yama pa ambulance. E paramediconan di ambulance a yud'e y a atende na e sitio mes.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Senor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada.
Den cunucu di yerbe berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa." Salmo 23

Cu honda pena pero conforme cu boluntad di Dios, nos tin e tristo deber di anuncia e fayecimento di nos casa, tata, welo y ruman stima:

Thomas Primitivo Tromp

mihor conosi como:" Johnny Tromp, Mayor Johnny Tromp Polis of Delegá "
***16 september 1948 - † 26 juli 2025**

Na nomber di su
Casa: Yasira Navas Zambrano

Yuinan:
Marc Tromp y Sra. Darcy Soemers
Igmar Tromp y Carlo Althof
Carlene Tromp y Robert Danjo
Luigi Arends
Youraine Koolman-Hernandez y Jonathan Koolman
Quincy Tromp
Emma Ainhara Tromp

Rumannan: Tito y Sra Aida Tromp-Geerman
Tirso y Sra Mary Tromp-Comenencia
Jimmy y Sra Judith Tromp-Maduro
Albertico Tromp y famia
Iraida Tromp

Nietonan:
Marcus, Juselah, Thomas, Ishmar, I-Damar,
I-Jolyne, Zayn Tromp
Caelen y Caelie Danjo

Sobrino y Sobrinanan: Alvin, George, Enaunberta, Tamara, Milagro, Elton, Thirza, Gabriela, Jennyline, Joshua (iha), Archi, D'angelo, Danilo, Iraiza, Jean Pierre, Jeantella, Julia, Julian, Joja

Commer y compernan: Dilsa Cueto, Hendrit Gomez y Henry Luna

Primo, primanan, y demas famianan: Tromp, Martis, Danies, Navas, Giel, Geerman, Koolman, Comenencia, Maduro, Jacobs, Donata, Zievinger, Klepper, Penso, Gomez, Winterdaal, Milano, Rodriguez do Valle, Hieroms, van der Biezen, Erasmus, Ridderstaat, de Cuba, Faro, Ruiz, Kelly, Chow, Toussaint, Croes, Danjo, Mac-Jannet y demas famia na Hulanda y Corsow.

Adres pa condolencia: Aurora Funeral Home, diamars 5 augustus 2025 di 7or pa 9or di anochi.

Ta invita tur famia, amigo, bisiña, conosir y ex-coleganan di Korps Politie Aruba pa asisti na e **acto di entiero** cu lo tuma lugar diaranson 6 augustus 2025 na Pro-Cathedral San Francisco na Playa di 2or pa 4or.

Despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Nos disculpa si den nos tristesa nos a lubida di menciona un of otro famia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Venancio de Kort

Miho conoci como: "Bobby, Bob"
***01-04-1947 - †27-07-2025**

Na nomber di su **mayornan**
†Bernadito (Dito) y †Anna de Kort-Rasmijn

Su **Señora**: Petronella Maria (Petra) de Kort-Schrauwen

Su **Yiunan**:
Manolito de Kort y Megcheliena Overheul
Rafael de Kort y Debbie Timmer

Su **ruman nan**:
Gertruides (Trida) y Leo Kelly de Kort
Eduardo (Eddie) y Meme de Kort-Ras
Joseph (Carl) y †Meeshi de Kort-Vis
Alberto (Tom) de Kort
Rudolf (Rudy) y Matjan de Kort-Melis
†Ruben (Benchi) y Greta de Kort-Almary
Hubert (Nando) y Gloria de Kort

Cuña y swa nan na Hullanda/Sweden
Anita Ennen
Truus y Leen van Dijken
Annika Ennen y famia
Desiree y famia.
Harold y famia.
Nicoliene & Ron Segers y famia.

Subrino Stima: †Omar

Subrina y subrino nan
Sidney, Maroushka, Sheyenne, Jeolando, Josay, Jouraine, Vianda, Eliomar, Vannie, Maurice

Manera un bon subrina
Berlaine Akins

Amistadnan di cas
Nataly Velez y yui
Aldride Hunto y famia
Eric, Kelly y famia
Leo van der Biezen
Nesthi y Greta (Cuba)

Demas bisiñanan

Su trahadornan di (DOW) (man na obra)
Elvis Tromp, Giovanni Giel

Miembro nan y amigo nan di Partido MEP

Demas famia: De kort, Schauwen, Rasmijn, Overheul, Timmer, Kelly, Ras, Vis, Almary, Melis, Ennen, Segers, Van Dijken, Lacle

Nos disculpa si nos por a lubida un of otro famia den nos tristeza

Nos ta invita tur famia y conocirnan pa asisti na e acto di condolencia cu lo tuma lugar Diabierna 01 di Augustus 2025, di 7'or pa 9'or di anochi na Aurora Funeral Home.

Alabes, nos ta invita pa asisti na e acto di despedida cual lo tuma lugar Diasabra 02 di Augustus 2025, di 2'or pa 4'or di atardi na Aurora Funeral Home.Cremashon lo tuma lugar den seno familiar

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Juan 5:28,29
No keda asombrá pa loke mi a kaba di bisa,
pasobra lo yega e ora ku tur esnan ku ta den graf
lo tende su stèm i lo sali afó.

Cu inmenso dolor na nos curason nos kier a anuncia cu a bay sosega nos esposo, tata, welo, ruman stima:

Canisio Dominico di Vecchia

Miho conosi como Papa, Cani, Ken.
***28-07-1941 - †30-07-2025**

Tata: †Dominico di Vecchia
Mama: †Maria di Vecchia - Tromp

Na nomber di su:
Esposa: Benvenuta "Niny" di Vecchia- Dijkhoff

Yiunan:
Robert y Bibiana di Vecchia
Aaron y Geimy di Vecchia
Rebecca y Joe Fabian - di Vecchia
Nieta stima: Gianna Fabian

Rumanan:
†Eufemia Arends - di Vecchia
Eugenio di Vecchia
†Antonio di Vecchia
Ina Weller - di Vecchia
Ika Martijn - di Vecchia
Tur su sobrino y sobrinanan, primo y primanan.

Demas famianan: di Vecchia, Dijkhoff, Tromp, Martijn, Weller, Arends, Maduro, Croes, Thiel, Koolman, Lampe, Geerman, Aalders, Oduber, Fabian,
Escalona y Ramirez.
Famianan na Hulanda, Merca, Alemania, Italia y Cuba.

Bon amigonan: Ciro Schoop y Bruno Giordano.
Y tur su rumanan spiritual Testigonan di Jehova y special congregacion Tanki Leendert.
Acto di despedida lo tuma lugar na Aurora Funeral Home diamars 5 di augustus 2025 di 9'or pa 11'or di mainta, lo bai tin un discurso biblico pa 10.15 am.

Acto di condolencia: dialuna 4 di augustus 2025 di 7'or pa 9'or di anochi na Aurora Funeral Home.

Despues di despedida nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Bou di alanan di Dios mi ta sigur"
Abo ku ta biba bou di amparo di Altisimo, ta hospedá den sombra di Dios Omnipotente, bisa Señor:
"Mi refugio, mi forti, mi Dios, den kende mi ta pone mi konfiansa"
Salmo 91:1-2

Cu profundo dolor na nos curason, pero agradecido pa tur cos cu ela haci pa nos. A bay sosega nos querida mama, wela, ruman, compañera, tanta, prima, amiga

Dulce H.V. Dirks

cariñosamente yama "Dudu, Dolci y Tanta Duche"
⋆13 sept 1959 - † 27 juli 2025

Mayor nan:
† Carmen Tromp
† Dominico Dirks

Na nomber di **su compañero**: Ludgerio Albertsz

Su yiu nan stima:
Juliska de Cuba y Giovanni Smith
Jelitza de Cuba
Jennifer de Cuba

Tata di su yiu nan: Stanley de Cuba
Manera yiu: Julitsa Albertsz

Nieta/o nan:
Jennesee de Cuba
Joviane Smith y Urvin Danker
Javion Smith
Jayron Smith
D- Jean Angela

Manera nieto nan: Trevor y Zayne

Yiu nan sin dolor:
Elizabeth Campos y yiu
Danny Koolman y famia

Iha: Tashna Arends

Ruman nan:
Roberto y Petra Dirks -Vrolijk
Juan Dirks
Lorenzo Dirks y Mariena den Haan
Hose (Boy) Dirks y Cobie van den Hazel
Lodewijk Dirks
Magaly Dirks
Francis Dirks

Subrina/o nan:
Vaneira y yiu, Neriënne y yiu nan, Mylannee y yiu nan, Chayenne, Suzanne y famia, Sue-Ann y famia, Jean Micheal, Brandon y yiu nan, Brashenne y famia, Brittney, Tashna y yiu, Jurwin y yiu

Suegra: Maria Albertsz-Roga

Cuña nan: Benigna, Grace y Prisca

Comer/comper nan, prima/o nan, amiga/o y conocir nan na Aruba, Merca y Hulanda cu ta hopi pa menciona.

Demas famia:
Dirks, de Cuba, Albertsz, Smith, Angela, Tromp, Arends, Geerman, Orman, Giel, Vrolijk, Werleman, Wouters, Wester, Boezem, van der Linde, Ras, Willems, Koolman, Weller, Croes, van den Hazel, den Haan, van Bochove, Wo, Winterdaal, Berntsen, Franken, Lacle, Henriquez, Lampe, Dirksz, Vasquez, ex coleganan di Taxi.
Ex trabou nan: Aruba Grand, Internet Café, Dairy Mart, TAS y ATC operator

Si encaso den nos tristeza nos por a lubida algun persona of famia, nos ta pidi nos mas sincero disculpa.

Nos ta lamenta cu despues di entiero, nos no ta ricibi bishita na cas.

Condolencia lo tuma lugar dialuna 4 di augustus 2025 di 7:00 pm pa 9:00 pm na Pray Funeral Home San Nicolas
Acto di entiero lo tuma lugar diamars 5 di augustus 2025 di 9:00 am pa 11:00 am na Pray Funeral Home San Nicolas y despues lo sali bai pa santana catolico na Savaneta.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

The Lord is my shepherd, I lack nothing.
He makes me lie down in green pastures,
he leads me beside quiet waters,
he refreshes my soul.
He guides me along the right paths
for his name's sake.
Psalm: 23

We announce the passing of:

Jayden Focke

⋆15-02-2014 †29-07-2025

Left to mourn are his:
Mother: Tania

Father: Mike

Stepfather: Sebastian

Sisters:
Zoë
Isabella

Grandmothers:
Zolangel
Paula
Mira

Grandfathers:
Wilfredo
Carlos

Aunts:
Maryfe
Nata

Uncles:
Bob
Mario

Cousins, friends & neighbors

Hijo, siempre seras la luz de mi vida. Mama te amara por siempre.

Jongen bedankt voor alle liefde die je hebt gegeven. Rust zacht. Papa

Opportunity for condolence will be held on Saturday August 02,, 2025 from 7 pm to 9 pm at Aurora Funeral Home

The funeral service will be held on Monday August 04, 2025 from 2 pm to 4 pm. Afterward Jayden will be cremated in close family circle.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Señor ta mi wardado, mi'n tin falta di nada
Den cunuco di yerba berde e ta pone mi sosega
E ta hiba mi na awa trankil
Pa mi bolbe haja forsa
Salmo:23

Cu inmenso dolor y tristeza nos ta anuncia cu despues di un lucha largo a bai sosega den brasa di señor nos yiu, ruman y omo stima

Joël Ragino Kelly

⋆23 december 1981 - †26 juli 2025

Na nomber di su:
Mayornan:
Regina (Ina) Kelly Kock
Rafaël (Feli) Kelly

Ruman:
Mayerline (Joanne) Schlipken Croes Kelly y Jorge Schlipken Croes

Sobrinonan stima: Jorzinho Schlipken Croes, Jo-Xyane Schlipken Croes

Tanta y omonan:
Edna y †Frank Jeandor y famia
Franklin y Bea Kock Kelly y famia
Nicolaas Kock y famia
Marcia Kock y famia
†Mildred Kock y famia
†Cornelis Kock
Mario y Soledad Lizarazo Kelly
Adelinda y Fouad Ibrahim Kelly y famia
†Aida Kelly y famia
†Angelica Falconi Kelly

Primo y primanan
Narciso Kock y famia, Judella Jeandor, Gilbert Kock y famia, Elvis Kock y famia, Nicolas Kock, Leonardo Geerman y famia, Faryselle Kock y famia, Zulienne Kock y famia, Sharyselle Kock, Hiram Zievinger y famia, Maikel Kelly, Gwendolyn (Wendy) Kelly y famia, Sigfrid Kelly, Emiliano (Juni) Kelly, Enrique Kelly, Sharin Kelly, Loyda Kelly y famia.

Padrino: †Rolando Bernadina y famia
Madrina: Edeline de Cuba y famia

Demas famia: Kelly, Kock, Schlipken Croes, Jeandor, Ibrahim, Zievinger, Tromp, Geerman, de Cuba, Croes, de Mey, Loefstop, Vrolijk, Jansen, Solognier, Lumenier, Maduro, Pieters, Ellis, Dijkhoff, Angela y Petronia.

Nos disculpa si nos por a lubida un of otro famia den nos tristeza.

Un danki special na:
Wondenpoli, Buurtzorg, Faith & Hope Medical Transport, Trinity, personal di Botica Dakota, verpleegkundigen di piso 3 (B tower) y piso 4 (A tower), artsen, specialisten, sociale werkster di Dr. Horacio Oduber Hospital y tambe di cuido special, personal di HOED Piedra Plat, Ambulance, Brandweer y barbero Stalin Gil.

Condolencia y acto di despedida lo tuma lugar diasabra 2 augustus 2025 di 9 am pa 11 am na Aurora Funeral Home y despues lo sali pa Santana na Sabana Basora.

Nos ta lamenta cu despues di entiero lo no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Romano 8:31
Si mi tin Dios na mi fabor, ken por ta contra mi. Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curazon.

Cu inmenso tristeza na nos curazon pero inmensamente agradeci pa tur loke ela nifica pa nos. Nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Marianita Lopez Ras
Cariñosamente yama "Mama Nita"
***September 25, 1939 - † Juli 28, 2025**

Na nomber di su:
Mayornan: †Pedrito & †Rafaela Ras Semeleer
Esposo: †Rosimbo Lopez

Yiunan:
Stella Lopez
Judella & Antony Danje Lopez
Stima manera yui
Glenda, Ro, Swinda, Janine & Ruby

Nieto(a)nan:
Joshua & MaryAnne
Joshwayne
Aliyah & Alfonso
Zayliyah & Jedian
Ayghin

Bisanieta: Zaydi-anne

Manera Bisanieto(a) Gerrard & Jadriëlla

Ex-suegro Ronulfo Maduro

Rumannan:
†Sira y †Juan Lopez y famia
†Maria y †Dama Almary y famia
†Marcela y Mario Croes y famia
†Linda y †Nemencio Croes y famia
Dominico y Trina Ras y famia
†Eliza y †Tony v/d Linden y famia
Jose y Soledad Ras y famia

Zuster stima: Amana Rodriguez Schmidt

Amiga stima: Dida Lacle

Swa y cuñanan, sobrino(a)nan, primo(a)nan, ihanan, su bon bisiñanan y conocirnan

Demas Famia: Ras, Lopez, Danje, Maduro, Almary, Croes, V/d Linden, Martijn, Wouters, Semeleer, Sebastian, Stamper, Romano, Thijzen, Wathey, De Windt, Jansen, Ridderstap, Lewis.

Tur demas famia na Aruba, Corsow y Hulanda

Ta invita pa **acto di entiero** cual lo tuma lugar na Misa Cristo Rey na Brazil Augustus 04, 2025 di 1:00 pm pa 4:00 pm y despues lo sali pa Santana San Hose na Savaneta.

Nos disculpa si nos por a lubida un of otro famia den nos tristeza.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Miriam Francisca Simmons
Cariñosamente yama "Sunchi"
***08-06-1968 - †25-07-2025**

Na nomber di su:
Mama: Imelda Simmons
Tata: †James Leonard

Yiunan:
Vanessa Simmons & yuinan
Sherman Simmons
Shanela Simmons & yuinan
Angelo Simmons & Erica & yuinan
Junior Simmons & shomela & yuinan
Christopher Simmons
Alexander Simmons & yuinan

Nieto y nietanan:
Anthony
Marvyen
†Ishanela
Ishmael
Zahaira
Edmond
Fredrick
Cheshon
Cheslaine
Eugene
Lady
Alexzienne
Jurion
Shayqion
Shayzienne
Caidyn

Bisa nieta: Ashmaira

Rumanan:
Sandra Ralph Beyne & Yui
Jan Leonard & yuinan
†Fernando
Elvin & Malika & yuinan
Alvin & yuinan
Seraida Jackson & yuinan
Michel Girigorie

Manera un mama: sra. Helena Hoge
Manera un yiu: Glen Duinkerk
Dunador di cuido: Roxana Simmons
Amiga di cas: Milcha Philips

Subrino y sobrinanan, tio y tantanan, primo y primanan y demas famia: Simmons, Levenstone, Godette, Stamper, Warner, Beyne, Jones, Wilson, Cornet, Girigorie, Leonard, Lyons, Cortez

Ta invita tur famia y conocirnan pa asisti na **acto di condolencia** cu lo tuma lugar Diabierna 1 di Augustus 2025, di 7'or pa 9'or di anochi na Pray Funeral Home na San Nicolaas.

Acto di entiero lo tuma lugar Diasabra 2 di Augustus 2025, di 2'or pa 4'or di atardi na Pray Funeral Home na San Nicolaas despues pa Santana Central na Sabana Basora.

Nos disculpa si den nos tristeza, nos por a lubida un of otro famia.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

OLIVE TREE
FUNERAL CARE & CREMATORY
PIEDRA PLAT (+297) 582 – 0000 (24h) (+297) 630 – 5472 (24h)
SANICOLAS (+297) 584 – 8888 (24h) (+297) 567 – 0862 (24h)

"Señor ta mi Wardador, mi'n tin falta di nada; Den kunuku di yerba berde, E ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa. E ta guiami den caminda drechi fiel na su nomber." Salmo 23

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu Dios su boluntad , nos ta anuncia fayecimento di nos ruman, omo y amigo,

Sr. Bienvenido Gomez
Miho conoci como " Bien", ex bendedo di Biljetjie y Lotto
***27-05-1945-†24-07-2025**

Mayornan :
† Ramon Emilio Gomez (barbero)
† Elena Ramona Lugo de Gomez

Na nomber di su Rumanan :
Vda. Martalina Gomez de Lugo (Venezuela) y famia
† Julio Cesar y Dana Gomez Rodriguez (USA) y famia
† Louis Joaquin Gomez y famia
Emilio Ernesto Gomez y famia
† Mariano Arends Gomez y famia
Vda. Anadilia Kock Gomez y famia
Rina y Jack Knaap Gomez (Hulanda) y famia
Carmen Patricia Gomez (Hulanda) y famia
Sergio (Papi) y Omaira Gomez Franken y famia
Santiago (Gito) y Madeleine Gomez Ras y famia

Subrino(a) nan y sobresobrini (a) nan, tanta y omonan, primo y primanan y tur su amigonan di Playa y conocirnan di Playa.

Un danki special ta bai pa Staff y Personal di Huize Maristella pa nan bon cuido.

Demas Famianan:.Gomez, Lugo, Rodriguez, Solognier, Geerman, Gonzalez, Maduro, Tromp, Kock, Nadall, Knaap, Schotborg, Franken , Ras.

Ta invita pa Acto di condolencia y despedida di nos ruman stima Bien cual lo tuma lugar: **Diamars 5 augustus 2025, di 2'or pm pa 4'or pm na Misa Pro Catedral San Francisco di Asis na Playa y despues lo sali pa Santana Sabana Basora.**

Nos ta pidi disculpa si den nos momento di tristeza nos por a lubida di menciona algun nomber di famia.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos lo no ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor… y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki,
tur dia lo mi ta banda di boso curason,
mi por steun di loke Señor ta haci."
Salmo 33

Cu inmenso dolor, pero conforme cu boluntad di Dios nos ta anuncia fayecimento inespera di nos pareha, tata, ruman, omo y amigo:

Sr. Walter Marlon van der Biezen
***28-02-1964 - †21-07-2025**

Su mayornan:
†Juan van der Biezen y †Clara Jacobs-van der Biezen

Na nomber di su:
Pareha: Vivecca Franken

Yiunan:
Warren y Deirdre Parnell
Diangelis y Oumaima El Waarabi
Waine

Yiunan di criansa:
Rygel y Lydyanne
Veronique, Elton y famia
Allison
Giandra y Steven

Ruman: Marjorie y yiunan

Subrinonan:
Ruthsella Imperator y yiunan
Wilmar Imperator
Wilfried Imperator y Marilushka Leest y yiu

Mama di su yiunan: Angie Rivero

Tur su tanta- y omonan, primo- y primanan na Aruba, Curaçao, Hulanda, Merca y tur sua y cuñanan.
Tur su coleganan manera famia di Colegio Conrado Coronel.
Tur su bon amigonan cu ta mucho hopi pa menciona.
Tur su bon bisiñanan, comper- y comernan.

Famia: van der Biezen, Franken, Jacobs, Harms, Gomez, Croes, Webb, Wernet, Jansen, Jimenez, de Cuba, Kelly, Geerman, Imperator, Duchesne, Tromp, Marti, Dijkhoff, Boekhoudt, Hernandez, Dake, Mc. Carthy, Marquez, Tromp, Conquette, Leest, Rivero, Maduro, Oduber, Schwengle, Dania y demas famia ta invita tur amigo, bisiña, colega y conoci pa asisti na e **acto di despedida y entiero** cu lo tuma luga dia 4 di augustus 2025 na Aurora Funeral Home di 9.00 pa 11.00 di mainta y despues lo sali pa santana catolico na playa.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Nos disculpa si den nos tristesa nos a lubida algun famia of conoci.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda
di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di:

Sra. vda. Isidora Koolman-Hernandez
Cariñosamente yama "Dora"
***03-01-1941 - †01-08-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Juana Semerel
Cariñosamente yama "Oma"
***08-02-1930 - †31-07-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Fundacion Nine Lives Aruba ta invita pueblo na su Plant Sale diadomingo!

Mañan diadomingo, dia 3 di augustus, fundacion pa rescate y bienestar di pushi, Nine Lives Aruba, ta bay tene un grandioso benta di mata na su sede na Jaburibari.

Ta bay tin diferente sorto di mata ta benta, prijs ta varia di Afl. 5 te Afl. 100 y tur placa recauda lo bay pa paga nan cuenta na veterinario. Manera ta conoci, e fundacion aki ta e unico cu ta enfoca riba rescate di pushi, y ta yuda rescata pushi di caya, hiba nan veterinario y haya un hogar pa nan. Ademas, nan tambe ta yuda doñonan di pushi den comunidad cu conseho, guia, y mas. Pues un bon causa pa aporta!

E Plant Sale ta di 10am te 2pm na Jaburibari 8b na Paradera.

Santo Sacrificio di misa 2 di augustus 2015 na Alto Vista y kapel Blue Army San Nicolas

Diasabra mainta pa 6.15 ta cuminsa resa Santo Rosario. Pa 7or ta cuminsa Santo Sacrificio di misa. Ta invita tur devoto y fielnan di Mama Maria pa asisti na e Santa Rosario prome cu Santa Misa. Mama Maria ta intercede pa nos na nos Tata Celestial.

Papa Leo XIV tur sacerdote, Diacono y laiconan cu ta hiba e bon noticia pa e pueblo di Dios. Pa nos Gobernantenan y tur cu ta carga responsabilidad pa nos pais Aruba. Pa enfermonan den exterior cu a bay busca nan salud.

Cu pronto nan lo regresa na Aruba pa sigui gosa di un bon salud dentro di nan famia.
Ban hinca rudia busca refugio na nos Mama Celestial. E ta guia nos riba e Caminda cu Dios ta, ey nos tur kier biba. Cu Mama Maria den nos curason, nos Mama stima, compaña nos den e caminda di Señor.

Ban hunto resa pa nos hogar y nos isla Aruba y henter mundo, pa tin pas y comprension un pa otro. Den nos oracionnan resa pa Ucrania y Rusia cu nan por yega na e paz desea.

Corte Supremo di Brasil ta para firme contra Bolsonaro a pesar di presion di exterior

(AP) - Husticiero di Corte Supremo di Brasil a bisa diabierna cu e pais su corte top no lo somete na sancionnan ni presion stranhero den relacion cu e huicio di ex presidente Jair Bolsonaro, cual lo caba pa fin di e aña aki.

De Moraes, ken ta tratando e caso criminal contra Bolsonaro, no a menciona Merca ni Donald Trump den su remarcanan, sinembargo tension entre Merca y Brasil a escala e siman aki. Riba diaranson, Merca su Treasury Department a anuncia sancion contra De Moraes pa supuesto supresion di libertad di expresion y Trump a firma un orden ehecutivo cu ta impone un tarifa di 50% riba productonan di Brasil.

Gobierno Mericano a cita loke ta describi como un "persecucion politico" di Bolsonaro como e motibo pa su accionnan. E ex presidente ta enfrentando huicio pa supuestamente orkestra un plan pa keda na mando despues di perde e eleccion di 2022 contra Presidente Luiz Inacio Lula da Silva. E procesonan ta den su ultimo etapa y, segun De Moraes, ta anticipa di conclui pa fin di e aña aki.

"Corte Supremo su schedule no lo keda avansa ni atrasa," De Moraes a declara. "Corte lo ignora e sancionnan."

De Moraes a ricibi sosten for di Corte Supremo su presidente Luis Roberto Barroso y Husticiero Gilmar Mendes, ken a papia prome cune.

Den respuesta na accionnan recien di Merca, De Moraes a enfatisa e independencia di Brasil su hudiciario bisando cu "Corte Supremo semper lo keda para firme den defensa di soberania nacional, den su compromiso na democracia y e poder di ley, den su compromiso na e independencia di e hudiciario y e principionan constitucional di Brasil."

Mientras cu e husticieronan a reuni na e capital, Brasilia, e manifestantenan a reuni pafo di Merca su consulado na Sao Paulo, cargando bandera cu ta defende Brasil su soberania y haciendo yamado na Trump y prome minister Israeli Benjamin Netanyahu pa keda fuera di Brasil y Palestina. Organisa pa sindicatonan y movimientonan social, manifestantenan tambe a kima popchi di Trump y Bolsonaro.

El Salvador ta habri porta pa su presidente keda na mando pa un tempo indefini

(AP) - El Salvador su Asamblea Legislativo a pusha door di reforma constitucional di un dia pa otro eliminando e limite na termino presidencial, impulsando preocupacionnan diabierna cu esaki ta habri caminda pa e Presidente Nayib Bukele keda na mando pa un termino indefini.

Vigilantenan y criticonan di e, describi pa su mes como, "dictador mas master na mundo" a bisa cu nan a mira esaki ta bin pa varios aña acaba, mirando Bukele su administracion ta afecta e institucionnan democratico poco poco, atacando oposicion y consolidando e poder den man di e presidente.

Bukele, ken regularmente ta publica remarcanan riba rednan social, a keda notablemente keto diabierna. Su gobierno no a responde na varios peticion pa un comentario. "E no ta sorprendente. Pero esaki no ta nifica cu e no ta severo," Claudia Ortiz, un di e pais su tiki legisladornan di oposicion restante a declara. "E implicacion di esaki ta hopi mas tocante concentracion di poder, mas riesgo di abuso di e derecho di Salvadoreñonan ... y e desmantelacion completo di 'checks and balance' democratico.

Like us on Facebook
facebook.com/bondianoticia

Diahuebs anochi, Bukele su partido y su aliadonan a aproba cambionan na e constitucion di El Salvador, cual a pasa facilmente via Congreso danki na e partido su super mayoria. E cambionan aki lo permiti un reeleccion presidencial indefini, cabando cu un prohibicion existente riba reeleccion, di cual Bukele a scapa ora el a postula su mes atrobe. Tambe, esaki lo extnede e termino presidencial na 6 aña, na luga di 5 y lo elimina e di dos ronda di eleccion, unda e dos persona cu mas voto den e prome ronda ta enfrenta.

E voto a keda aproba cu 57 na fabor y 3 den oposicion.

Damian Merlo, un consultante di Merca contrata pa Bukele su administracion, a defende e cambionan, notando cu varios pais Europeo no tin limite na nan termino y a bisa cu e decision aki solamente ta duna Bukele e

opcion di reeleccion, no un extension automatico di su mandato. "E ta keda na hende pa dicidi ken e lider lo ta," Merlo a bisa. "E ta algo sumamente cla cu e electorado ta contento cu e presidente y su partido politico - y e decision aki ta representa e kier di e pueblo di El Salvador."

Ortiz, e congresista den oposicion, a yama e defensa "absurdo" y a bisa cu Merlo tabata citando paisnan - Alemania y Francia - unda sistemanan democratico di gobierno cu ta responde na e paisnan su parlamento. Na El Salvador, poder awo ta concentra completamente den man di Bukele, el a comenta.

Bukele, di 44 aña, a keda elegi como presidente prome den 2019 despues di funda su partido, halando un banda e pais su partidonan tradicional sumamente desacredita pa corupcion y un falta di resultado. Bukele su mensahe sumamente controla di golpia e gangnan di e pais y saca corupcion a gana popularidad na El Salvador, specialmente mirando cu tasanan di homicidio a disminui bastante.

Sinembargo criticonan di su accion ta bisa cu su accion pa combati corupcion y violencia a caba cu e pais su democracia.

Durante e añanan, su atake contra oposicion y criticonan a escala gradualmente. Den lunanan recien, cosnan a yega un punto fuerte unda Bukele a bira mas fuerte den su aliansa nobo cu President Mericano Donald Trump. Un cantidad di detencion di perfil halto y un cantidad di otro accionnan a obliga mas di 100 miembro di sociedad civil - abogadonan, activistanan y reporteronan - huy di nan pais den exilio politico durante lunanan.

A yega un record

Florida ta ehecuta homber condena di asesina su casa y 2 yiu marcando e di 9 ehecucion di aña

(AP) - Un homber condena di e asesinato di su casa y 2 yiu den 1994 a bira e di 9 persona cu a condena na morto na Florida, su morto diahuebs marcando un record estatal pa un total di ehecucion den un solo ana desde cu Corte Supremo a restaura e castigo di morto varios decada atras.

Edward Zakrzewski, di 60 aña, a ser pronuncia morto 6or di atardi despues di un inyeccion di 3 droga na Florida State Prison cerca di Starke. Despues di e regreso di e castigo di morto den 1976, Florida a ehecuta un cantidad halto di 8 ehecucion den 2014, un total di 1 aña cu a match den mita di juli y awo a surpasa.

"Mi kier duna danki na e hendenan bondadoso di Sunshine State pa mata'mi di e manera mas frio, calcula, limpi, humano y eficiente posible. Mi no tin ningun keho," Zakrzewski a bisa despues cu a subi e cortina den e camber di morto poco despues di 6or.

E tabata drumi riba un cama cu un klechi blanco. Prome cu e droga a cuminsa core den su curpa, el a cita un poema mientras 14 testigo tabata presencia e momento, ademas di reportero di media y empleadonan di e prizon. Asina cu a inyecta e droga, Zakrzewski a cuminsa hala rosea profundo, rondona pa 3 oficial di Corrections Department den trahe scur. Un di nan a sacudi Zakrzweski na su schouder y grita su nomber. No tabatin reaccion y despues el a keda keto.

Florida e aha aki a ehecuta mas ehecucion cu cualkier otro estado, mientras Texas y South Carolina ta e di dos luga cu 4 cada un. Un di 10 ehecucion ta den schedule pa Florida dia 19 di augustus y un 11 dia 28 di augustus bao orden di morto firma pa gobernador Republicano Ron DeSantis.

Ningun miembro di e victima su famia a papia cu reportero despues di e ehecucion diahuebs.

27 hende homber a fayece a causa di orden di corte pa ehecucion te cu awo na Merca, mientras cu otro 9 persona ta den schedule na 7 estado durante resto di 2025. Florida tambe ta e ultimo estado cu a ehecuta un hende, dunando Michael Bernard Bell un inyeccion letal dia 15 di juli.

Zakrzewski a ser sentencia na morto dia 9 di juni 1994 pa e asesinato di su casa di 34 aña Sylvia y nan yiunan Edward di 7 aña y Anna di 5 aña na Forida Panhandle. E testimonio di e caso a demostra cu el a ehecuta e asesinatonan aki na cas den Okaloosa County despues cu su casa a pidi divorcio, y el a bisa otronan cu e ta prefera mata su famia prome cu e permiti esey pasa.

E muhe a ser ataka prome y despues a strangul'e cu un cabuya, testimonio di corte a conta. Ambos mucha a ser mata cu un machete, y Sylvia tambe a haya golpi di e machete ora cu Zakrzewski a pensa cu el a sobrevivi e agresion anterior, segun record di corte.

Zakrzewski su abogadonan a entrega varios apelacion durante ananan, di cual ningun a mira exito, incluyendo un ultimo peticion cu Corte Supremo a nenga diaranson.

Diahuebs mainta, Zakrzewski a lanta 5:15 di mainta y durante a dia a come su ultimo cuminda cu a inclui pork chop hasa, root beer y ice cream, vocero di Department of Corrections Paul Walker a bisa. El a comparti cu Zakrzewski tabatin 1 bishitante y a "keda obediente" mientras su ora di ehecucion tabata acercando.

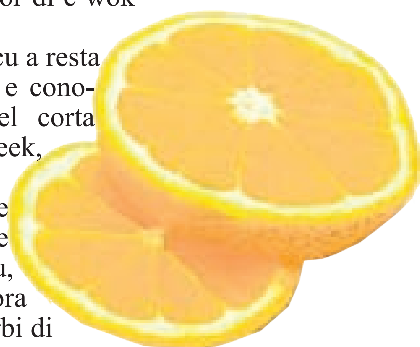
Cushinando cu Bon Dia

Lomito den juice di apelsina

Ingrediente
2 cuchara di azeta di maishi
300 gram di lomito corta na repi
1 djente di conoflok corta
2 wortel corta na repi
1 pida di celery pica chikito
1 leek corta den slice
1 promenton cora
2 cuchara di juice di apelsina
½ telep di sucu
Salo y peper

Preparacion
Keinta bon e wok cu un cuchara di azeta di maishi y sala e repi di lomito, saca e carni for di e wok y mantene cayente.
Awo pone e cuchara cu a resta di azeta di maishi y e conoflok. Añadi e wortel corta den repi, e celery, leek, promenton cora.
Pa ultimo añadi e juice di e apelsina, e medio telep di sucu, salo y peper. Incorpora e lomito cushina y sirbi di biaha. ❑

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 2 augustus 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Parlementariër Evelyn Wever-Croes (MEP): "Nu blijkt met wat voor wanbeleid men komt"

Pagina 3

ACF reageert op situatie palapa's bij Mangel Halto

Pagina 5

Parlementair systeem Aruba getroffen door virus

From: Julie <Julie.@parlamento.aw>
To: Julie <Julie@parlamento.aw>
Cc:
Bcc:
Date: Thu, 31 Jul 2025 11:24:17 +0000
Subject: Confidential File Portal sent you ProposalReview_and_Approval for Parlamento di Aruba

Adobe Acrobat Sign

Hello,

Enclosed, please see attached fax message for your review and approval.

VIEW COMPLETED DOCUMENT

Received & processed: Thu, 31 July 2025 - EDT
Pages: 2
Resolution:200x200 DPI

Julie

julie.@parlamento.aw

Pagina 6

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Voorzichtige planning en uitvoering van herbebossing is cruciaal voor succes

Beheers de impact van geiten en andere risico's voor de natuur vóórdat er bomen worden geplant

Begin met het verwijderen van alle geiten als je echt succesvol wilt zijn met herbebossing. Er zijn voorbeelden van eilanden waar, nadat de geiten uit de natuur werden gehaald, de biodiversiteit aanzienlijk verbeterde." Dat zei bioloog John de Freitas, LLM, over Aruba's plannen om in de komende jaren 100.000 bomen te planten.

In het Christoffelpark op Curaçao zijn bijvoorbeeld in de jaren 90 geiten verwijderd, en het positieve effect op de endemische palm en andere inheemse planten is duidelijk zichtbaar.

In 2024 presenteerde John de Freitas de Ecologische Vegetatie- en Landschapskaart van Aruba. Daarmee leverde hij een belangrijk instrument aan voor ruimtelijke planning. De kaart is een project van de Carmabi-stichting in samenwerking met de Universiteit van Wageningen. Ze laat 15 verschillende soorten vegetatiegemeenschappen zien, hun structuur, verspreiding en alle factoren die hun ontwikkeling beïnvloeden.

Aruba is het droogste van de ABC-eilanden, met vegetatie die zich aan droogte heeft aangepast. Dat maakt het een uitdaging voor zeldzame soorten, die onder meer door geiten worden gehinderd in hun groei en voortplanting. De Freitas beschreef veel van deze planten als 'bonsai's' omdat ze nooit de kans krijgen om volledig uit te groeien. "Daardoor worden ze kwetsbaar."

Ontwikkeling in het westen en zuiden van Aruba heeft ook bepaalde vegetatiegemeenschappen aangetast, met duidelijke aanwijzingen voor ernstige erosie. Volgens De Freitas is krachtig beheer nodig om erosie tegen te gaan, zodat planten niet wegspoelen bij hevige regen, wat bovendien het koraal kan aantasten zodra de grond de zee bereikt.

Behalve geiten vormen ook invasieve plantensoorten, zoals de neemboom, een bedreiging voor Aruba's vegetatie. "Langzaam verliezen we onze inheemse planten," benadrukte De Freitas tijdens zijn presentatie van de kaart. Dat betekent ook een verlies van potentieel waardevolle soorten met geneeskrachtige eigenschappen – "een economische activiteit die op geen van de drie eilanden tot nu toe is ontwikkeld."

Hoewel De Freitas zelf niet betrokken is bij het herbebossingsplan van Kabinet AVP-Futuro, in tegenstelling tot de Universiteit van Wageningen, heeft hij grote belangstelling voor het project. "Mijn advies is om geiten te verwijderen uit natuurgebieden, omdat zij voorkomen dat vegetatie zich ontwikkelt. Denk aan het project bij Miralamar enkele decennia geleden: dat mislukte onder meer omdat geiten alle net uitlopende planten opaten. En bovendien stonden de planten in de volle zon, ze stonden eigenlijk in een oven."

Volgens De Freitas moet Aruba een kwekerij hebben om inheemse planten te kunnen produceren, want je kunt niet "van vandaag op morgen beginnen met planten." Hij onderstreepte dat planning essentieel is voor het succes van een dergelijk project. "Planten importeren is niet aan te raden, want dat leidt tot wat men noemt 'floravervuiling'." Dat verschijnsel kan zelfs optreden als je genetisch gelijkende soorten van andere eilanden gebruikt. Zoals de kaart laat zien, beschikken de ABC-eilanden over planten met geneeskrachtige potentie, maar elke soort heeft unieke eigenschappen afhankelijk van het eiland. "Als je soorten introduceert die hier al bestaan, dan introduceer je alsnog nieuwe genetica."

Premier Mike Eman, die natuur in zijn portefeuille heeft, heeft met verschillende organisaties gesproken die actief zijn op het gebied van natuurbescherming, en heeft zijn ideeën gepresenteerd. Stichting Ban Lanta y Planta ondersteunt het idee, maar er is nog weinig informatie beschikbaar over hoe de plannen precies zullen worden uitgevoerd.

Wereldwijd zijn er veel herbebossingsinitiatieven, bedoeld om klimaatverandering tegen te gaan. Maar volgens experts kun je dit niet zomaar doen. Hoewel herbebossing belangrijk is, kan het mislukken met grote gevolgen als het zonder degelijke planning en uitvoering wordt gedaan. Wereldwijd zijn er voorbeelden waar herbebossing juist door gebrekkige voorbereiding mislukte.

Zo liep het 'Great Green Wall'-project in de Sahelregio van Afrika – bedoeld om 100 miljoen hectare te herstellen – vast door gebrek aan financiering. De planten stierven door gebrek aan water en verzorging. In 2019 besloot Turkije 11 miljoen bomen te planten. Maar volgens vakbondsleider Şükrü Durmuş stierf 98 procent van de bomen binnen drie maanden, omdat men ze op het verkeerde moment plantte en verkeerde soorten koos. Seyifunmi Adebote, milieubeheeronderzoeker uit Nigeria, legde uit dat veel herbebossingscampagnes mislukken doordat de nadruk ligt op het planten van bomen, in plaats van op een goede planning van de uitvoering.

Volgens onderzoek gepubliceerd door het Amerikaanse NIH, getiteld 'Ten golden rules for reforestation to optimize carbon sequestration, biodiversity recovery and livelihood benefits', is herbebossing inderdaad een noodzakelijke maatregel tegen klimaatverandering. Maar de onderzoekers stellen dat zonder goede planning en uitvoering de impact zelfs negatief kan zijn.

Zij kwamen tot tien gouden regels voor succesvolle herbebossing:
1) bescherm bestaande vegetatie;
2) betrek alle relevante actoren;
3) maximaliseer biodiversiteitsherstel om meerdere doelen te behalen;
4) kies de meest geschikte gebieden voor herstel;
5) maak waar mogelijk gebruik van natuurlijke regeneratie;
6) kies soorten die biodiversiteit maximaliseren;
7) gebruik planten die veerkrachtig zijn;
8) plan op voorhand voor infrastructuur en zaaiseizoenen;
9) leer al doende hoe het project beter kan worden beheerd; en
10) zorg dat het economisch duurzaam is — dus een langetermijnplanning vereist, als men echt serieus is over het herstel van Aruba's biodiversiteit en natuur.

Met andere woorden: de focus moet liggen op méér dan alleen bomen – kwaliteit van het project moet voorop staan, niet de kwantiteit. En bestaande vegetatie moet worden beschermd.

Onze redactie heeft contact opgenomen met het Kabinet van de Premier voor meer informatie over de plannen, en wacht op een reactie.

Parlementariër Evelyn Wever-Croes (MEP):

"We hebben de fundamenten gelegd zodat het land zich verder kan ontwikkelen... en nu blijkt met wat voor wanbeleid men komt"

Afgelopen woensdagavond reageerde voormalig premier en huidig parlementslid en MEP-fractieleider Evelyn Wever-Croes via een livestream op haar sociale mediakanalen op diverse uitlatingen van de minister van Justitie, Integratie en Openbaar Vervoer, Arthur Dowers. De opmerkingen van minister Dowers hadden betrekking op staatsbedrijven, in het bijzonder op de wisselingen binnen de Raad van Commissarissen van Utilities Aruba N.V. en het thema van Good Corporate Governance.

Zoals eerder bekendgemaakt, heeft de MEP-fractie publiekelijk verklaard dat zij ministers Arthur Dowers en Rene Herde persoonlijk verantwoordelijk houden voor de extra 5 miljoen florin aan rente-uitgaven die zijn veroorzaakt bij de bedrijven WEB Aruba N.V. en N.V. ELMAR. Deze extra kosten zouden het gevolg zijn van wijzigingen in de Raad van Commissarissen, wat volgens de fractie een boeteclausule van 5 miljoen florin rente per jaar in werking heeft gesteld.

Minister Dowers reageerde op de kritiek van de MEP-fractie en legde uit dat er momenteel verschillende onderzoeken lopen binnen de nutsbedrijven om na te gaan of het handelen van de vorige regering in het algemeen belang is geweest of in het belang van een specifieke groep.

"We moeten nagaan of hetgeen zij de afgelopen jaren hebben gedaan—door familieleden, vrienden en leden van de partijraad van MEP aan te stellen in deze organisaties—werkelijk in dienst stond van de gemeenschap. Hebben zij alles gedaan om de beste voorwaarden te garanderen voor financiering? En stond het belang van het volk en de organisatie centraal, of het belang van een selecte groep om daar zoveel mogelijk aan te verdienen?", aldus minister Dowers.

In haar livestream reageerde parlementariër Wever-Croes op de uitspraken van minister Dowers. Omdat de kwestie ook draait om het onderwerp Good Corporate Governance, legde zij uit wat dat begrip inhoudt. Volgens haar zijn dit regels voor goed bestuur die bepalen hoe een overheid moet omgaan met haar staatsbedrijven.

"Daarom is het belangrijk, gezien de essentiële diensten die deze bedrijven leveren, dat ze op een juiste en correcte manier worden bestuurd. Zo kunnen wij erop vertrouwen dat we de dienst blijven ontvangen," benadrukte zij.

Ze gaf aan dat Good Corporate Governance een wereldwijd concept is, en dat instellingen zoals het IMF en de Wereldbank eisen dat landen regels hiervoor opstellen om zo goed bestuur binnen staatsbedrijven te waarborgen. Dat moet ervoor zorgen dat de beslissingen correct zijn, dat de dienstverlening gewaarborgd blijft, en dat essentiële diensten niet verloren gaan.

Wever-Croes legde uit dat toen het kabinet-Wever-Croes in 2017 aantrad, dat precies in de periode was dat de zaak Ibis naar voren kwam en operatie Avestruz begon. "Dat was een tijd van ernstige corruptie in het bestuur. Het volk vroeg om aandacht voor integriteit en om iets te doen tegen de corruptie," aldus de parlementariër.

Een van de maatregelen die haar regering toen invoerde om corruptie te bestrijden, was de introductie van een code voor Good Corporate Governance binnen staatsbedrijven.

Voorafgaand aan de invoering van die code werd er een evaluatie uitgevoerd om te bepalen waar elk bedrijf intern stond en welke regels zij al hanteerden. Meerdere bedrijven hadden namelijk al hun eigen richtlijnen voor corporate governance, vooral omdat ze grote leningen afsloten en banken daarvoor bepaalde eisen stelden. Het niet naleven van de regels betekende vaak dat men geen bancaire financiering kreeg.

Met betrekking tot de directe uitspraken van minister Dowers stelde parlementariër Wever-Croes dat de minister enkele interessante dingen had gezegd en ook bepaalde zaken had toegegeven. Volgens haar gaf minister Dowers toe dat hij personen uit hun functie had verwijderd zonder eerst met hen te spreken of te onderzoeken of er iets fout was gegaan, enkel omdat deze mensen waren benoemd tijdens de regeringsperiode van de MEP.

"Hij heeft mensen zomaar ontslagen en vervangen door personen van twijfelachtige reputatie. In zijn eigen verklaringen geeft hij toe dat hij dit gedaan heeft zonder enig onderzoek of gesprek met de betrokkenen," zei ze.

Wever-Croes benadrukte dat de wet op Good Corporate Governance niet stelt dat mensen niet ontslagen mogen worden, maar dat er wel een procedure gevolgd moet worden. Er moet een geldige reden zijn voor het ontslag, en bij zo'n reden moet vervolgens een specifieke procedure worden doorlopen, waaronder goedkeuring van banken.

In dit specifieke geval, zei zij, hadden banken aangegeven dat als zij geld aan Utilities leenden, Utilities bij wijzigingen in het bestuur of de Raad van Commissarissen eerst overleg moesten voeren met de bank.

Dat is volgens Wever-Croes vastgelegd in het contract tussen Utilities en de bank. Daarin staat ook dat de bank goedkeuring moet geven voordat een nieuwe persoon kan worden aangesteld.

"Nu geeft hij toe dat hij mensen heeft benoemd zonder overleg met de bank en zonder de procedures te volgen. Dáár ligt het probleem. Hij heeft zelf toegegeven dat hij mensen met een goede staat van dienst heeft vervangen door mensen met een twijfelachtige reputatie," beklemtoonde ze.

Wever-Croes voegde eraan toe dat de minister eveneens toegaf dat de banken de benoemingen niet hebben geaccepteerd, juist omdat de situatie 'vreemd' was.

Volgens de parlementariër leidt het niet-aanvaarden van de kandidaten door de bank ertoe dat men in 'default' is en daardoor een boete van 5 miljoen florin rente per jaar moet betalen.

Wever-Croes ging verder door te zeggen dat minister Dowers niet heeft gezegd wat zijn plan nu is, maar dat hij aangaf te hopen dat de banken niet te snel tot invordering zullen overgaan.

Volgens haar gaat het om een extra rentekost van 5 miljoen florin per jaar voor WEB en ELMAR, en als het om een lening van 20 jaar gaat, dan praat men over 100 miljoen florin. "Ik vermoed dat die 100 miljoen uiteindelijk in de water- en elektriciteitsprijzen terechtkomen, die het volk moet betalen—en dat vinden wij onrechtvaardig. Daarom zeggen wij dat Arthur Dowers persoonlijk verantwoordelijk is voor die 5 miljoen per jaar," aldus Wever-Croes.

Ze benadrukte dat niet alleen minister Dowers verantwoordelijk is, maar ook minister Rene Herde, die nu verantwoordelijk is voor energie. Volgens haar heeft hij de mogelijkheid om de situatie te corrigeren, maar heeft hij ervoor gekozen niets te doen. Daarnaast noemt ze ook minister Geoffrey Wever, die verantwoordelijk is voor Good Corporate Governance, en volgens haar eveneens in gebreke blijft.

"Ik ben erg teleurgesteld. Wij hebben een regering geleid die ik als zeer serieus beschouw, een regering die grote dingen heeft bereikt voor Aruba. Maar we hebben niet voorzien dat zaken zó zouden kunnen ontsporen onder een nieuwe regering die op deze manier bestuurt. Wij hebben keihard gewerkt. Wij hebben de fundamenten gelegd zodat het land zich verder kon ontwikkelen, dat het kon groeien als een land dat zichzelf respecteert— en nu blijkt met wat voor wanbeleid men komt," aldus Wever-Croes.

ARUBAVANDAAG

Men moet alle uitdagingen...Voor de medische verzekering bespreken...

We hebben de afgelopen week aandacht besteed aan de ontwikkelingen in onze medische sector, zowel de vooruitgang als de uitdagingen die eraan zitten te komen.

Er zijn negatieve tendensen te bespeuren die nog niet de aandacht krijgen en die we hier naar voren brengen. Maar naast die uitdagingen is het ook belangrijk de voordelen te benadrukken van ons systeem. We behoren tot de selecte groep van relatief voorspoedige landen die een systeem van algemene ziektekostenverzekering kennen, dat alle ingezetenen bescherming biedt. Als we de problemen in de VS in beschouwing nemen, dan moeten w blij zijn dat we in ieder geval niet met hun problemen ta maken hebben. Als enig welvarend land hebben zij geen algemene ziektekostenverzekering, met miljoenenburgers zonder enige medische verzekering, een situatie die aanstonds alleen maar erger zal worden door de meest recente plannen om de kosten van sociale zekerheid drastisch in te dammen. We kunnen zien dat sinds de instelling van het uitvoeringsorgaan AZV in de afgelopen 25 jaar belangrijke vooruitgang is geboekt in de medische zorg. Dat is niet zonder hindernissen gegaan, die ook nog voor een deel aanwezig zijn. In 2000, bij de voorbereiding van de invoering van de wet hiervoor, was het al bekend dat de vergrijzing van de bevolking een aanzienlijke toename van de kosten zou gaan veroorzaken. We zitten nog steeds in dat proces en het zwaarste gedeelte moet nog komen. Volgens het jaarverslag van AZV had men eind 2024 een aantal van 20.689 personen geregistreerd van 65 jaar en ouder. In het komend decennium zal dat aantal aanzienlijk toenemen, tot meer dan 30.000 omdat de grootste cohorten van de bevolking, van 55-59 jaar en 60-64 jaar, geleidelijk aan deel gaan uitmaken van de groep 65+. Op dit moment zien we niet direct cijfers van de vergelijking tussen de gemiddelde ziektekosten van deze groep en die van de rest van de verzekerden, maar men kan ervan uitgaan dat de kosten van de oudere groep behoorlijk hoger zijn dan van de rest.

Nu dan de financiële situatie van onze medische zorg. Die is nog nooit zo goed geweest als nu, volgens de cijfers voor 2024. AZV ontving in 2024 in totaal Afl. 607,8 miljoen, bijna gelijkelijk verdeeld over de premie-inkomsten en de bijdragen via de omzetbelasting (BAZV), wat resulteerde in een positief saldo van Afl. 101,7 miljoen (16,7% van de totale inkomsten). Een situatie die behoorlijk verschilt van de beginjaren van het fonds, dat toen regelmatig (volgens de wet) moest worden aangevuld vanuit de algemene middelen van het land. Een juichmoment? Eigenlijk niet, want ons voorbereiden op wat nog komt lijkt ons belangrijker.

Immigratie wordt kostbaar?

Naast de genoemde uitdaging van de vergrijzende bevolking krijgen we ook te maken met de aanstaande binnenkomst van duizenden migranten, die geregistreerd zullen worden voor de ziektekostenverzekering, waarvan het overgrote deel veel minder zal bijdragen dan de gemiddelde bijdrage per persoon. Het zijn de mensen die zich al jarenlang in het land bevinden zonder verblijfspapieren, of die nu binnenkomen met een verblijfsvergunning. De meerderheid zal de laagste lonen krijgen waardoor men ook minder zal bijdragen aan de AZV-kas. En dat terwijl de gemiddelde kosten per persoon, volgens het jaarverslag 2024 van AZV, al iets meer dan Afl. 4.500 bedragen. Dat wil zeggen dat het merendeel van de nieuwe verzekerden een bijdrage levert dat ver verwijderd blijft van de werkelijke kosten; en wie gaat dit compenseren? Als we als voorbeeld een aantal van 5.000 nieuwe verzekerden nemen, die gemiddeld Afl. 1.000 per jaar bijdragen, dan blijft er dus Afl. 3.500 per persoon over die het fonds voor zijn rekening moet nemen; een nadeel van Afl. 17,5 miljoen per jaar; het zou ook veel meer kunnen zijn, want het blijft niet bij 5.000.

Vraag: heeft het fonds de middelen om dit soort uitdagingen aan te kunnen? Voorlopig wel, gezien het positief resultaat voor 2024 van de genoemde meer dan 100 miljoen florin. We bewerenniet dat het probleem niet op te lossen is, maar het probleem is wel dat het geen onderwerp van – openlijkediscussie is, in tegenstelling tot het vergrijzingsprobleemdat wel in duidelijke vorm in het jaarverslag van AZV wordt besproken. We hebben ook wel begrip voor het feit dat AZV hetthema niet behandelt; het is in de eerste plaats een zaak van algemeen sociaaleconomisch beleid, wat dus op het bordje van de regering moet belanden, van waaruit ons slechts stilte bereikt... En waarom stilte over een onderwerp dat met sneltreinvaart op ons afkomt? Omdat we hier weer het fenomeen tegenkomen van de 'uitdagingen' die politiciheel anders bezien dan de burger: men vraagt zich af hoe de werkelijkheid zodanig te camoufleren dat het geen 'issue'wordt waarbij de tegenstander garen kan spinnen. We kunnen er dus vanuit gaan dat men dit thema pas gaat aanpakken wanneer het uitvoeringsorgaan AZV de uitgaven zal moeten bekostigen van een bevolking die vanuit de 108.000 personen nu in korte tijd zal uitgroeien tot 120.000 of zelfs meer. Dan zal men als de wiedeweerga in actie komen volgens het aloude beheermodel dat wij met enige humor altijd beschrijven als: 'Masters of crisis management, but sucking at planning'.

Om met een positieve noot te eindigen: we willen er nogmaals op wijzen dat het uitvoeringsorgaan al heel wat jaren goed werk maakt van hun jaarverslagen, inclusief jaarrekening, waardoor eengoed beeld wordt gegeven van hoe de instelling vordert. Dit zal dan wel aan hun eigen merites zijn toe te schrijven, want behalve enkele andere gunstige uitzonderingen zien we vanuit de politiek geen enkele druk of haast om overheids- en semioverheidsinstellingen te verplichten een bijdrage te leveren aan de befaamde 'transparantie' die men beweert te betrachten. Dat zal voorlopig ook wel deel blijven uitmaken van onze realiteit...

Minister Dowers reageert op kritiek over staatsbedrijven

Minister van Justitie, Integratie en Openbaar Vervoer, Arthur Dowers, heeft in een interview met Bon Dia Aruba gereageerd op recente kritiek van voormalig premier en huidig parlementslid Evelyn Wever-Croes over de situatie bij Utilities Aruba N.V. en de daarmee samenhangende renteverplichtingen.

Wever-Croes beschuldigde via haar Facebookpagina ministers Dowers en Rene Herde ervan verantwoordelijk te zijn voor meer dan vijf miljoen florin aan extra rentelasten bij WEB Aruba N.V., N.V. ELMAR en Utilities Aruba N.V., als gevolg van wijzigingen in de Raad van Commissarissen van deze bedrijven.

Minister Dowers lichtte in zijn reactie toe dat er specifieke voorwaarden zijn verbonden aan de financiering van deze nutsbedrijven, en dat er momenteel onderzoeken lopen naar de besluiten van de vorige regering. Hij benadrukte dat het kabinet-Wever-Croes zelf deze voorwaarden heeft opgesteld tijdens hun regeerperiode.

Volgens Dowers is het ironisch dat Wever-Croes zich nu tegen diezelfde regels keert. Hij voegde eraan toe dat Wever-Croes als voormalig premier goed op de hoogte was van de interne werking van deze bedrijven, aangezien mensen uit haar directe kring vaak posities bekleedden in de organisaties.

Dowers stelt dat er aanwijzingen zijn dat benoemingen tijdens de vorige regering soms niet plaatsvonden op basis van deskundigheid, maar eerder om vrienden, familie of partijgenoten aan het werk te helpen. "We moeten nagaan of zij handelden in het belang van de gemeenschap of van een selecte groep," aldus de minister.

De minister vindt het kwalijk dat de discussie over 'good corporate governance' nu wordt gebruikt om de huidige regering te beschuldigen, terwijl dezelfde regels eerder niet consequent zijn toegepast. Hij benadrukte dat benoemingen in het huidige kabinet plaatsvinden op basis van professionaliteit en naleving van de governance-richtlijnen.

Dowers wees op een onderzoek binnen N.V. ELMAR dat onregelmatigheden aan het licht bracht. In plaats van de verantwoordelijken aan te pakken, zou de vorige regering ervoor hebben gekozen om de zittende directeur te vervangen en eigen vertrouwelingen aan te stellen. Volgens de minister illustreert dit een patroon van politiek gemotiveerd handelen.

De minister erkende dat hij momenteel nog geen uitgebreide toelichting kan geven, maar beloofde dat het volk op termijn volledig geïnformeerd zal worden zodra de onderzoeken zijn afgerond.

Intussen heeft parlementslid Xiomara Maduro (MEP) schriftelijke vragen gesteld aan minister van Financiën Geoffrey Wever (Futuro) over mogelijke misstanden bij de nutsbedrijven. Zij uitte zorgen over benoemingen die zonder voorafgaande goedkeuring van geldschieters zouden zijn gedaan, wat volgens contractuele bepalingen wel vereist is. Maduro waarschuwde dat deze handelswijze zou kunnen leiden tot een technisch faillissement en daardoor investeringen in duurzame energie en infrastructuur in gevaar brengt. Ook vroeg zij zich af waarom de minister juist tijdens deze kritieke periode met vakantie is gegaan.

Het debat over integriteit, transparantie en goed bestuur binnen de staatsbedrijven lijkt hiermee nog lang niet beslecht.

ACF reageert op situatie palapa's bij Mangel Halto

Vorige week ontstond ophef rond werkzaamheden bij Mangel Halto, waar men bezig was met het ingraven van palapa's in de kalkbodem. Bon Dia Aruba rapporteerde toen over een golf van reacties op sociale media waarin bezorgdheid en frustratie werden geuit over deze activiteit. Eén van de reacties suggereerde dat Aruba Conservation Foundation (ACF) en Aruba Tourism Authority (A.T.A.) verantwoordelijk zouden zijn voor het project.

Enkele dagen later ontving Bon Dia Aruba een verklaring van ACF, waarin de organisatie haar visie en motieven achter het project toelichtte.

Volgens ACF is één van de steeds terugkerende en complexe uitdagingen het vinden van een balans tussen

toerisme en natuurbehoud, zeker waar het gaat om sociale en ecologische impact van bezoekersinfrastructuur, zoals in het geval van de renovaties bij Mangel Halto.

Mangel Halto wordt in toenemende mate bezocht door zowel toeristen als lokale bezoekers, wat heeft geleid tot grotere druk op het milieu en de leefomgeving. ACF verklaart in nauw contact te zijn met vertegenwoordigers van de gemeenschap van Mangel Halto, die zorgen uitten over de verslechterde staat van de bestaande palapa's. De renovatie is bedoeld om de menselijke impact op deze ecologisch gevoelige plek te beperken, bezoekers actief te beheren en meer ruimte te creëren voor natuurherstel.

Het project begon in 2022 onder het vorige kabinet en maakt deel uit van een meerjarig programma in onder andere Boca Catalina, Mangel Halto en Rodgers Beach. Het wordt gefinancierd door de A.T.A., beheerd door een ingenieursbedrijf, met ACF als milieuadviseur.

Het doel van het project bij Mangel Halto is het herstel van verouderde faciliteiten zoals palapa's, bruggen en trappen op een manier die in lijn ligt met de langetermijndoelstellingen van duurzaamheid en natuurbehoud. Door de toename van bezoekers ontstond schade aan de mangroves: mensen zochten schaduw in het bos en beschadigden het habitat van onder andere de soldaatkrab. Men hing tassen aan takken en liet afval achter tussen de wortels.

Daarom werd besloten om in twee fasen nieuwe palapa's en gazebos te plaatsen, voorafgegaan door een reeks milieumaatregelen:

- Het totale aantal palapa's werd verminderd; er kwamen er geen bij.
- Overbodige structuren werden verwijderd.
- Palapa's werden herplaatst naar minder ecologisch gevoelige zones, weg van vegetatie om hergroei mogelijk te maken.
- Palapa's aan de kust werden verder van de vloedlijn geplaatst om zandverplaatsing naar zee te beperken.
- Leefgebied voor kustvogels

zoals de stern werd hersteld door extra ruimte te creëren.
- De nieuwe palapa's kregen een stevige fundering en een onderhoudsvriendelijke bovenstructuur die de natuur niet verstoort.

ACF benadrukt dat zowel ecologische als menselijke noden in het project zijn meegewogen. De locaties van de palapa's zijn in overleg met buurtbewoners bepaald. Vertegenwoordigers van de gemeenschap waren aanwezig tijdens deze keuzes.

Minister worden is...Er niet makkelijker op geworden...

De soapoperamet in de hoofdrol de parlementariër die nog steeds kandidaat lijkt te zijn voor het ministerschap is nog steeds aan de gang; de allernieuwste aflevering is er al. De benoemde minister zou niet doen wat de parlementariëren tevens kandidaat-minister wenst. En de dreigementen om de partij te verlaten beginnen opnieuw te weerklinken. Enige rust zal er voorlopig niet zijn binnen de grote regeringspartijals het zo doorgaat. Maar, de huidige problemen had men kunnen voorzien. In vorige commentaren hebben we al gewezen op het gevaar van de opportunistische definitie van de 'tijdelijke minister' die we officieel niet kennen; men is gewoonminister en verantwoordelijk voor het beleid.

Uiteraard probeert de parlementariëralvast te beginnen met regeren terwijl hij nog geen minister is en dat misschien ook niet zal worden, maar hij zou zijn eigen zaak beter dienen door het werk als 'adviseur' van de minister op discrete wijze uit te oefenen. We komen nu op een delicaat punt, waarover al stevige kritiek is geuit vanuit de oppositie, wijzend op de scheiding tussen wetgevende en uitvoerende macht, die niet zou toestaan dat het Statenlid de minister adviseert. Dit vraagt om nadere uitleg want er zijn vormen van advies geven die wel kunnen en andere weer niet. Onze grondwet (de Staatsregeling) stelt dat een minister niet tegelijkertijd Statenlid kan zijn, behalve gedurende de overgangsperiode na de verkiezingen en gedurende deformatie. Ook is het regel dat een parlementariërgeen minister kan zijn en ook geen actief dienend ambtenaar. Dit laatste impliceert dat je niet als ambtenaar onder hetgezag van een minister werkzaam kunt zijn terwijl je ook parlementariër bent. Maar, betekent dat dan ook dat er geen communicatie kan zijn tussen minister en statenlid? Dat kan zeker, de hele dag en nacht indien men dat nodig vindt, als het maar geen gezagsverhouding inhoudt. Overal ter wereld hebben parlementsleden contact met hun ministers, maar meestalop discrete wijze, om nogal duidelijke redenen. Zo niet in Aruba, waar een kandidaat-minister zijn frustratie uit vanwege het feit dat de minister, die volgens hem daar 'tijdelijk' zit, niet doet wat hij zegt en wat afgesproken zou zijn. Op dit punt gaat de kandidaat door met zijn eigen glazen in te gooien want hier begint de kwestie zijn positie als parlementslid te raken. Als je niet het gewenste effect bereikt met je – discrete – advies, dan moet je maar je verantwoordelijkheid nemen als parlementariër en vragen stellen aan de minister. Wat je niet van hem kunt eisen is dat hij als minister iets doet wat zogenaamd is afgesproken in zijn kennelijke hoedanigheid van jouw 'tijdelijkeplaatsvervanger'. Dat is hij niet, hij is minister in alle opzichten. Deverantwoordelijkheid voor de portefeuille brengt ook met zich mee dat alle handelingen als minister, ook de beslissingen die zijn genomen door de minister van justitie, die wel tijdelijk de portefeuille heeft waargenomen, door de huidige minister gedragen moeten worden. Dit geldt bijvoorbeeld voor de situatie binnen de staatsbedrijven in de energiesector, die nogal wat kritiek uit het parlement ontving vanwege de benoeming van nieuwe bestuursleden, wat voor problemen zou kunnen zorgen als inderdaad geen overleg zou zijn geweest met de verschaffers van leningen die hierover contractueel vastgelegde afspraken hebben.In ieder geval lijkt het erop dat de kandidaat-minister niet veel geschut meer overhoudt om de zaak te forceren, want zelfs als hij de veldslag binnen de partij wint betekent dat nog niet dat hij minister kan worden. Om te beginnen moetzijn huidige status als verdachte in een strafzaakongedaan worden gemaakt, om daarna door zijn partij te worden voorgedragen. Daarmee is de zaak nog niet afgelopen want, ondanks dat dit meestal terzijde wordt gelaten, is de uiteindelijke beslissing niet een die in Aruba wordt genomen. Alle ministers zijn minister van de Koning, de Gouverneur heeft, met alle respect, geen ministers. Daarom voorzien we dat uiteindelijk de kandidaat geen minister wordt en de keuze zal hebben om de partij te verlaten en in de Statenzaal aan de andere kant te gaan zitten. Maar, als hij de illusie heeft dat anderen binnen de partij zijn voorbeeld zullen volgen, dan moeten we dat nog zien gebeuren. Heel waarschijnlijk moet hij zijn plannen voor de beoogde portefeuille zien te realiseren vanuit zijn positie in het parlement. Daarvoor heeft hij dezelfde middelen tot zijn beschikking als de twintig andere collega's.

Om terug te komen op de bekritiseerde benoemingen in de staatsbedrijven in de energiesector; we zien stevige en soms gerechtvaardigde kritiek vanuit de grote oppositiepartij. Hier kan men constateren dat wat node gemist wordt de wet op 'good corporate governance' is, die al in werking had kunnen zijn. Maar wie zaten er in de regering vanaf 2017 tot kort geleden, zijn dat niet exact degenen die nu protesteren tegen management van twijfelachtig kaliber? Zij hadden de taak om die wet erdoor te krijgen, die zij ook zeer noodzakelijk achtten, gezien hun eigen voortdurende propaganda met dure woorden zoals 'transparantie'en 'good governance'. Het waren zijzelf die goed gebruik hebben gemaakt van het ontbrekenvan deugdelijk bestuur in de ondernemingen, toen men het management van WEB Aruba Nv het veld liet ruimen om het contract met Eagle LNG erdoor te kunnen krijgen, waarna dit hele avontuur een stille dood is gestorven.

Om dus nu te komen klagen over het feit dat er geen gedegen wetgeving is lijkt ons behoorlijk hypocriet. Het belangrijkste probleem blijft dat we geen verandering zien in de mentaliteit van de meeste politici, die altijd zeggen dat zij voor verandering zijn en voor de invoering van bepaalde wetgeving, maar uiteindelijk blijkt Aruba door hun toedoen altijd de laatste te zijn binnen het Koninkrijk om die wetgeving in te voeren. Gaan we een herhaling krijgen van de lijdensweg die de wet op de Ombudsman heeft moeten afleggen?

Respect en fatsoen...Hebben geen wet nodig...

De discussie over de benoeming van nieuwe bestuursleden in de staatsbedrijven in de energiesector gaat gewoon door. Als pers hebben we de plicht dit te blijven volgen, maar voelen ook de behoefte om zaken in een wat breder perspectief te plaatsen.

De aandacht gaat wederom uit naar een wet die het bestuurlijk gedrag binnen de overheids- en semioverheidsinstellingen zou moeten regelen, maar dat neemt niet weg dat vandaag de dag, zonder die wet ook al regels voor bestuurlijk gedrag bestaan waar men zich aan zou moeten houden. Van oudsherbestaan er regels die voorschrijven dat eenieder zich op behoorlijke wijze te gedragen heeft. Wanneer men dit niet respecteert dan wordt het tijd dat de rechter ingrijpt en de betreffende persoon eraan herinnert dat zijn/haar gedrag niet strookt met de 'algemene beginselen van behoorlijk bestuur'. Hierover zo dadelijk meer, maar eerst even het huidige geval van het wetsvoorstel betreffende "good corporate governance'. Dit wetsvoorstel is nog niet klaar voor behandeling in de Staten maar heeft in ieder geval kunnen dienen als blijk van goede wil van de vorige regering, die het voorstel heeft laten liggen zodat de nieuwe regering dit verder kan oppakken, wat natuurlijk nooit enige garantie heeft. Het is belangrijk dat we niet alleen maar een 'concept van een wet' hebben, met een knipoog naar het fameuze 'concept of a plan' van Donald Trump tijdens de verkiezingscampagne van 2024 in de VS. Om ervoor te zorgen dat alles binnen de instellingen waarvoor de wet bedoeld is gaat lopen zoals bedoeld is, moeten we een wet hebben die in werking treedt en een uitvoering krijgt die geloofwaardig is. Als we niet daarop kunnen rekenen dan blijven we vastzitten in de huidige situatie, waarbij van diverse politieke zijde de eigen versie wordt getoond van hoe te profiteren van het afwezig zijn van de wet.En we blijven dan getuige van de cynische opmerkingen dat "volgens de huidige wetgeving dit kan'. Helaas wel nog wel dus.Natuurlijk zal men publicitair niet de fout maken om de op stapel staande wet te bekritiseren en men kijkt naar eigen zeggen zelfs uit naar de komst ervan. Maar ook hier zal het weer enige tijd duren voordat we dit voorstel in het parlement zien belanden. We zouden het voor een keer niet erg vinden om – blij verrast – te kunnen vaststellenons vergist te hebben.

We hebben overigens en niet zo toevallig in mei j.l. aandacht besteed aan deze wet en aan het werk dat wordt verricht ter voorbereiding van de taken die de autoriteit krijgt diede uitvoering van de wet moet realiseren, als die eenmaal is goedgekeurd en in werking treedt. Maar tegelijkertijd hebben we ook aandacht besteed aan het hardnekkige probleem van beide politieke zijden die de gemeenschap in het duister laten over wat er precies plaatsvindt. Indiezelfde maand hebben we ook aandacht besteed aan een andere discussie tussen de twee grote partijen, in dit geval over de statutenwijziging bij WEB Aruba NV, op basis van de wijzigingen die zijn ingevoerd met de inwerkingtreding van het nieuwe Burgerlijk Wetboek. Kort gezegd gaat het om de mogelijkheden om in een rechtspersoon (in dit geval een NV of VBA) alle bevoegdheden aan de algemene aandeelhoudersvergadering toe te wijzen, ook als die eerder zijn toegewezen aan andere organen. Dit lijkt ons iets waarover beide partijen het eens kunnen zijn daar de zittende regering altijd de 'enig aandeelhouder' vertegenwoordigt. In ieder geval was het niet mogelijk om duidelijkheid over de kwestie te krijgen en hoe de controverse was afgelopen. Voor degene die meer details wil vernemen, de Nederlandse versie van dit artikel is in onze editie van zaterdag 24 mei gepubliceerd.

Wat het thema 'good corporate governance' betreft is het opmerkelijk dat van beide zijden men de gemeenschapde indruk geeft dat entiteiten nu in een soort wettelijk vacuüm opereren, wat niet zo is. Er was niet alleen een vorige versie van het BW, met een heleboel regels waar men zich aan te houden had, maar er was ook de praktijk van de rechtspraak waarin van oudsher duidelijk was wat als acceptabel werd gezien in de wijze van besturen van een organisatie. Dit heet in de Nederlandse terminologie 'de algemene beginselen van behoorlijk bestuur'.

Een goed voorbeeld hiervan was de zaak die in 2015was aangespannen door de toenmalige directeur van WEB Aruba NV vanwege zijn ontslag. De rechter in eerste aanleg ging akkoord met het ontslag maar in hoger beroep vond het Hof dat zowel de rechter in eerste aanleg als het bestuur van het bedrijf een schrobbering verdienden. Dit omdat bij de ontslagaanzegging men zich niet had gehouden aan de plicht tot fatsoenlijk wederhoor en zodoende de rechten van de directeur had geschonden. Ook in dit vonnis was de frase 'de algemene beginselen van behoorlijk bestuur' te vinden. De minister die toentertijd erop stond dat de directeur ontslagen moest worden, zonderoverigens een deugdelijk motief te noemen, was niet zo toevallig dezelfde huidige kandidaat-minister voor de post van energiezaken. Het is te hopen dat als het eenmaal zo ver komt en hij benoemd en beëdigd wordt, dat hij dan beseft dat voor een flink aantal gedragsregels we niet hoeven te wachten op de invoering van de nieuwe wet. De algemene beginselen van behoorlijk bestuur vereisen dat men elkaar met respect behandelt en ook dienen om te voorkomen dat men 'vergeet' bepaalde rechten te erkennen die een persoon binnen een organisatie heeft, zoals het recht om gehoord te worden, dat al heel lang deel uitmaakt van ons rechtssysteem.

Dat betekent echter niet dat we geen wet en gedragscode meer nodig zouden hebben voor de genoemde aan de overheid verbonden entiteiten. De wereld waarin we nu leven maakt het noodzakelijk om specifiekere regels te hebben in het organisatieleven dat we vandaag de dag kennen. Maar het uitgangspunt bij dit alles was er altijd al: respect en fatsoen hebben geen wet nodig... Wat we wel moeten hebben is een mentaliteitsverandering in de politiek; er zijn zaken die geen enkele wet kan regelen.

Parlementair systeem van Aruba getroffen door virus

Recentelijk heeft het Parlement van Aruba bekendgemaakt dat een van hun e-mailaccounts is gecompromitteerd en wordt misbruikt in een phishing-campagne die ontworpen is om gevoelige informatie te stelen, wat ernstige gevolgen kan hebben.

Via een bericht op hun officiële Facebookpagina liet het Parlement van Aruba weten een melding te hebben ontvangen dat deze phishing-e-mail in omloop is. Het hoogste orgaan van Aruba roept iedereen die een verdachte e-mail van hen ontvangt op om deze niet te openen.

Kenmerken van de phishingmail

Als een persoon of organisatie een e-mail ontvangt met de volgende kenmerken, betreft het een phishingmail. De e-mail heeft als onderwerp: 'Confidential File Portal sent you ProposalReview_and_Approval for Parlamento di Aruba', en wordt verstuurd vanuit het adres Julie.Thode@parlamento.aw.

De e-mail bevat een bijlage met dezelfde naam als het onderwerp. Er wordt dringend verzocht om deze bijlage niet te openen, aangezien deze mogelijk een virus of schadelijke software bevat.

Het Parlement geeft aan dat bij ontvangst van deze e-mail, men deze volledig moet negeren en uit de inbox moet verwijderen. Daarnaast wordt verzocht om melding te maken bij de IT-afdeling of bij de verantwoordelijke voor beveiliging.

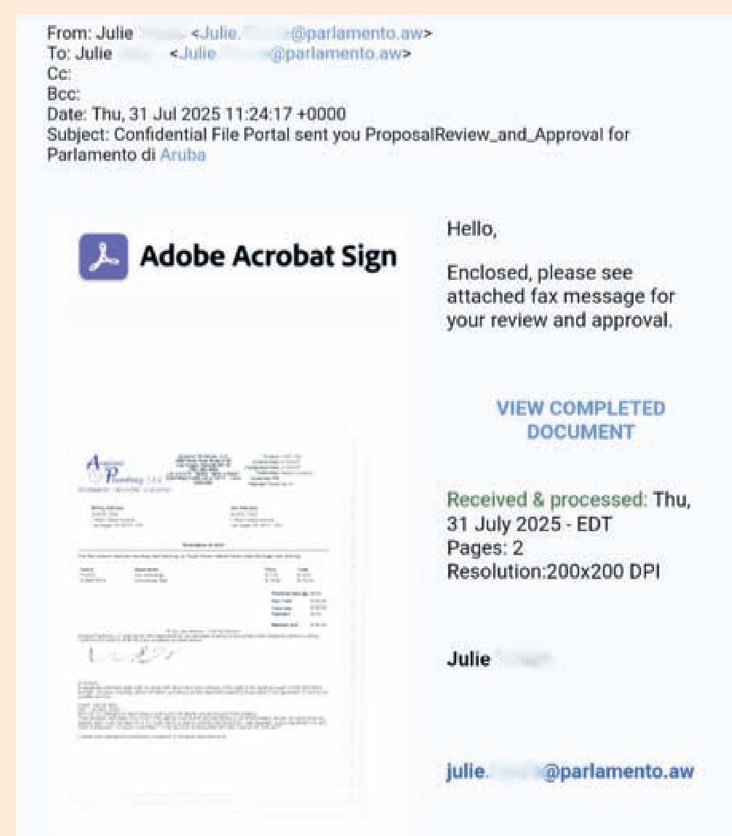
Tot slot geeft het Parlement enkele belangrijke tips om te voorkomen dat mensen slachtoffer worden van dit soort scams. Het is belangrijk om altijd alert te zijn bij e-mails van onbekende of verdachte afzenders en te controleren of de afzender van een legitieme bron afkomstig is. Verder adviseren zij om sterke en unieke wachtwoorden voor alle accounts te gebruiken en waakzaam te blijven.

Het Parlement verzekert dat zij actief bezig zijn met het onderzoeken van het incident en het herstellen van de veiligheid binnen hun systeem.

Eerst het Hof en nu het Parlement

Niet lang geleden maakte ook het Gemeenschappelijk Hof van Justitie bekend dat hun IT-systeem was getroffen door een virus. Hierdoor moesten meerdere zittingen worden uitgesteld. Volgens informatie van vorige week werd het virus toen gedetecteerd en zijn de getroffen computers uit veiligheidsoverwegingen offline gehaald.

De oorsprong van het virus is nog steeds onbekend.

From: Julie <Julie.@parlamento.aw>
To: Julie <Julie@parlamento.aw>
Cc:
Bcc:
Date: Thu, 31 Jul 2025 11:24:17 +0000
Subject: Confidential File Portal sent you ProposalReview_and_Approval for Parlamento di Aruba

Adobe Acrobat Sign

Hello,

Enclosed, please see attached fax message for your review and approval.

VIEW COMPLETED DOCUMENT

Received & processed: Thu, 31 July 2025 - EDT
Pages: 2
Resolution:200x200 DPI

Julie

julie.@parlamento.aw

Aruba Birdlife Conservation

Aruba's Bubali Afvalwatercrisis: Een Oproep tot Herstel

Aruba Birdlife Conservation (ABC) uit opnieuw zijn diepe bezorgdheid over de groeiende milieuramp rond de Bubali Afvalwaterzuiveringsinstallatie. Deze langslepende kwestie ondermijnt stilletjes de natuurlijke schoonheid van Aruba.

De voortdurende situatie schaadt ons dierenleven ernstig, vormt een bedreiging voor de volksgezondheid en werpt een ongewenste schaduw over onze reputatie als duurzame toeristische bestemming.

Meer dan tien jaar geleden waarschuwde ABC al voor dit probleem. We gingen in gesprek met sleutelfiguren in het bestuur, in de hoop bewustzijn en actie op gang te brengen rond het fragiele evenwicht tussen afvalwaterbeheer en milieubehoud. Destijds werd onze bezorgdheid niet serieus genomen. ABC hoopt dat de nieuwe regering het tegenovergestelde zal laten zien — dat zij wél begrijpt en dat zij wél geeft om dit probleem.
Vandaag zijn de gevolgen van het wanbeheer van de Bubali-installatie pijnlijk duidelijk. Wat met vooruitziendheid opgelost had kunnen worden, is uitgegroeid tot een kostbare en complexe uitdaging. De lopende juridische stappen van Amsterdam Manor om dringende herstellingen bij Bubali af te dwingen, vormen een harde herinnering aan wat er gebeurt wanneer bezorgdheden worden genegeerd. Het gaat hier niet om schuldigen aanwijzen, maar om lessen trekken uit het verleden zodat we deze fouten nooit meer herhalen.
De verantwoordelijkheid voor het systeem is door de jaren heen verschoven — van Openbare Werken (DOW) naar de huidige exploitant, Aruba Wastewater Sustainable Solutions (AWSS N.V.). Toch blijft het resultaat hetzelfde: een gebrek aan serieuze vooruitgang, transparantie en verantwoordelijkheid — en nooit is ABC uitgenodigd om mee aan tafel te zitten om de impact op Aruba's vogelwereld te bespreken of om mitigerende maatregelen te overleggen.

De impact op Aruba's natuur is aanzienlijk. Drie van Aruba's vijf westelijke wetlands — Saliña Bubali, Saliña Palm Beach en Saliña Druif (Saliña Tierra del Sol) — zijn zwaar aangetast. Deze gebieden, beschermd onder de Aruba Conservation Foundation (ACF) en erkend als officiële Ramsar Wetlands, zijn tevens aangeduid als Important Bird and Biodiversity Areas (IBAs).

Op hun hoogtepunt boden deze saliñas onderdak aan honderden vogelsoorten. Saliña Bubali en Palm Beach verwelkomden tot 200 verschillende vogels. Saliña Druif zag er meer dan 100. Vandaag de dag zijn twee ervan, Palm Beach en Druif, volledig opgedroogd. En Saliña Bubali — ooit levendig en vol leven — bevindt zich nu in een van haar meest erbarmelijke toestanden ooit.

De afbeelding bij dit bericht toont 11 roze lepelaarvogels (Papiaments: Cucharon Cora), sierlijke trekvogels die hun weg naar Aruba hebben gevonden. Zij keren elk jaar terug, geleid door instinct, maar treffen een omgeving aan die steeds minder geschikt is voor overleving. In de komende weken zullen nog duizenden trekvogels arriveren. Ook zij zullen geconfronteerd worden met de harde realiteit van verdroogde wetlands en vervuild water.

Deze situatie is hartverscheurend — niet alleen voor de vogels, maar voor ons allemaal die Aruba's natuurlijke erfgoed koesteren. Wij weten dat velen in besluitvormende posities oprecht zeggen dat zij geven om dit onderwerp, maar de tijd is gekomen om die zorg om te zetten in daadkracht.

Wij doen een beroep op de nieuwe regering om deze kwestie serieus te nemen. We hebben een unieke kans om deze ongewenste situatie te keren. Om te investeren in een schoon, goed functionerend afvalwatersysteem. Om onze saliñas te herstellen. Om de ecosystemen te beschermen die onze biodiversiteit ondersteunen en onze identiteit als eiland bepalen. En om een unieke gelegenheid te benutten om Aruba's vogelrijkdom te herstellen.
Dit is geen luxe. Dit is begrip tonen. Dit is zorg dragen.
Het is tijd om ook hier "Sembra Speransa" te realiseren.
Laten we dit doen voor de kinderen.

Kustwacht onderschept boot met 16 ongedocumenteerde mannen

In de avonduren van zaterdag werd melding gemaakt van een verdacht contact dat in de richting van Aruba voer. Onmiddellijk werd het personeel van het kustwachtvliegtuig op de hoogte gebracht en zij begaven zich snel naar de locatie.

Tegelijkertijd werd ook een patrouillevaartuig van het type Metal Shark gevraagd om vanuit het steunpunt uit te varen en koers te zetten richting het verdachte vaartuig. Het vliegtuig wist vast te stellen dat het ging om een boot met ongedocumenteerde personen aan boord.

De Metal Shark arriveerde op tijd en kon de boot op zee onderscheppen. Het vaartuig en de opvarenden werden overgebracht naar het steunpunt in Savaneta.
Het ging in totaal om 16 ongedocumenteerde mannen.

Van deze 16 personen zijn er 2 aangehouden en de overige 14 zijn overgedragen aan personeel van Warda Nos Costa (WNC), zo meldde de Kustwacht Caribisch Gebied in een persbericht.

Het nieuws veroorzaakte onrust, aangezien premier Mike Eman (AVP) recentelijk heeft aangekondigd dat er een plan bestaat om amnestie te verlenen aan ongedocumenteerden op Aruba. Er bestaat bezorgdheid dat zulke verklaringen een stimulans vormen voor mensen om illegaal naar Aruba te proberen te komen.

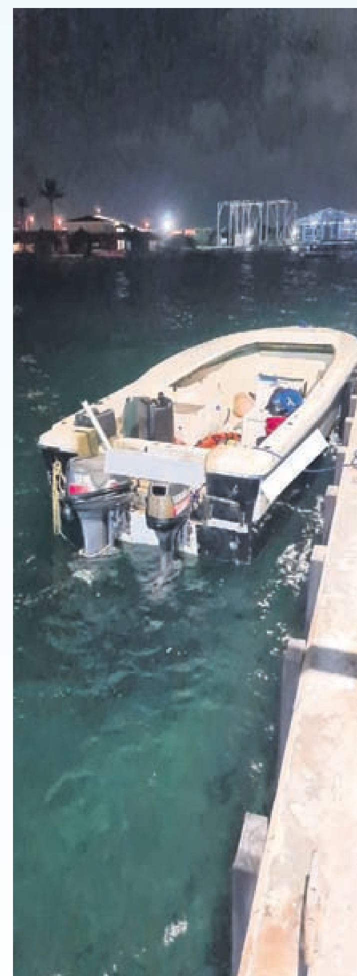
Zoals Bon Dia Aruba eerder publiceerde, gaf premier Eman onlangs een interview aan een lokaal medium, waarin hij aangaf dat er eind vorige maand een plan is voorgelegd aan de ministerraad om amnestie te verlenen aan ongedocumenteerden op Aruba.

Op de vraag wat de voorwaarden zijn om in aanmerking te komen voor deze amnestie, verklaarde Eman dat alleen personen die reeds op Aruba verbleven vóór de indiening van het plan bij de ministerraad, ervoor in aanmerking zullen komen.

"Omdat we wisten dat er na de presentatie in de ministerraad geruchten zouden ontstaan, was het belangrijk om duidelijk te maken dat het initiatief bedoeld is voor mensen die al hier zijn," aldus Eman. "We willen geen situatie creëren waarin mensen door te horen van het programma, zich ineens richting Aruba bewegen."

Eman gaf aan dat er reeds een deadline is vastgesteld: alleen mensen die zich op het moment van indiening — twee weken geleden — reeds op Aruba bevonden, komen in aanmerking voor wat hij de "formalisering" noemde.

Toch is het bij ongedocumenteerden niet eenvoudig om met zekerheid vast te stellen sinds wanneer zij op Aruba verblijven, aangezien er uiteraard geen legale documenten zijn die hun binnenkomst op het eiland aantonen.

Ook de vorige regering had een voorstel gepresenteerd voor een soort "versoepeling", waarbij sommige ongedocumenteerden hun status zouden kunnen legaliseren.

Zoals toenmalig minister Glenbert Croes (MEP) meldde, was het idee om enkel diegenen in aanmerking te laten komen die Aruba legaal waren binnengekomen — bijvoorbeeld als toerist — maar die vervolgens op het eiland zijn gebleven.

Deze personen zouden dan een kans krijgen op een legale verblijfstatus, aangezien er in die gevallen bewijs bestaat van hoe en wanneer zij Aruba zijn binnengekomen.

Tot op heden heeft het kabinet AVP-Futuro echter nog geen verdere details bekendgemaakt over hun amnestieplan.

Minister Arthur Dowers (AVP), die verantwoordelijk is voor het project, gaf toen aan dat volgende week meer informatie zou komen.

GEBE verzet zich tegen RAC-BTP-plan om elektriciteitstarieven te verlagen

(TheDailyHerald) – Een recent voorstel van de Curaçaose Autoriteit voor Consumentenbescherming (RAC) en het Bureau Telecommunicatie en Post van Sint Maarten (BTP) om de elektriciteitstarieven met zes tot zeven cent per kilowattuur te verlagen, stuit op verzet van N.V. GEBE. Het nutsbedrijf zegt niet te begrijpen hoe de aanbeveling is berekend en kondigde aan zelf een interne evaluatie uit te voeren.

Ondanks formele indieningen door de overheid op basis van het RAC-BTP-rapport, bevestigde premier Dr. Luc Mercelina woensdag dat er voorlopig geen actie wordt ondernomen door het nutsbedrijf, dat het oneens is met belangrijke onderdelen van het voorstel.

“Deze houding werd enkele weken geleden al gesuggereerd door de tijdelijke manager van GEBE,” zei Mercelina tijdens de persbriefing van de ministerraad.

Mercelina, die het gezamenlijke RAC-BTP-onderzoek heeft laten uitvoeren, verklaarde dat het rapport meer dan 40 pagina’s aan bevindingen en voorgestelde maatregelen voor verlichting bevat, waaronder een aanzienlijke verlaging van de energiekosten voor consumenten. Hij herhaalde dat zijn regering zich inzet om de druk van hoge energieprijzen op de bevolking van Sint Maarten te verlichten.

“Ik heb die aanbevelingen schriftelijk aan GEBE overhandigd,” aldus Mercelina, die benadrukte dat de overheid het belang inziet van verlichting voor consumenten. “Helaas is GEBE het niet volledig eens met de voorstellen, in het bijzonder met de voorgestelde tariefverlaging, en verwijst daarbij naar de kwetsbare financiële situatie van het bedrijf.”

Volgens Mercelina heeft de leiding van GEBE vraagtekens gezet bij de methode die RAC en BTP hebben gebruikt om tot de aanbevolen verlaging van 6 tot 7 cent per kilowattuur te komen. GEBE heeft ervoor gekozen een eigen onafhankelijke analyse van de huidige tariefstructuur uit te voeren.
“Zij gaven aan niet volledig te begrijpen hoe RAC-BTP tot die marge van 6-7 cent is gekomen, en hebben besloten de zaak intern te analyseren,” zei hij.

In reactie daarop heeft Mercelina de raad van toezicht van GEBE om een gedetailleerde toelichting gevraagd, inclusief een kopie van het aankomende rapport. “Ik heb een vervolgbrief gestuurd met het verzoek om verduidelijking en hun eigen bevindingen. We willen begrijpen hoe zij de conclusies van RAC en BTP weerleggen,” zei hij.

Hoewel de meningsverschillen tussen de overheid en het nutsbedrijf nog niet zijn opgelost, noemde Mercelina de gesprekken tot nu toe “constructief”; er hebben inmiddels twee bijeenkomsten plaatsgevonden. Hij benadrukte dat de regering blijft aandringen op concrete resultaten om de elektriciteitskosten te verlagen.
Mercelina erkende dat er sprake is van spanningen. “Aan de ene kant staat onze bevolking onder enorme financiële druk. Aan de andere kant wijst GEBE op haar eigen fragiele financiële situatie.”

Er is nog geen concrete tijdslijn gegeven voor de afronding van de analyse van GEBE, maar Mercelina sprak de hoop uit op een snelle en transparante uitkomst.

“We erkennen dat BTP de bevoegde instantie is voor prijsregulering, en we wachten met belangstelling op de input van GEBE,” zei hij. “Maar we willen ook duidelijk zijn: onze positie is niet veranderd. Wij blijven aandringen op resultaat.”

Toename in agressieve bijenaanvallen in woonwijken Curaçao baart zorgen

(CuraçaoChronicle) – Zwermen bijen duiken steeds vaker op in woonwijken op Curaçao, wat tot bezorgdheid leidt na meerdere recente aanvallen op mensen en dieren—waarvan één met dodelijke afloop. Statistieken tonen aan dat het eiland jaarlijks één tot twee bijengerelateerde sterfgevallen telt.

Volgens imker Juric Felipa, die dagelijks meerdere nesten verwijdert, is de toename in bijenactiviteit het gevolg van stijgende temperaturen, frequente regenval en krimpende natuurlijke leefgebieden. “Waar moeten de bijen heen als hun omgeving verdwijnt?” vraagt hij zich af.

Dagelijkse noodmeldingen en dodelijk incident

De politie wordt dagelijks overspoeld met meldingen over agressieve bijen. In een recent geval overleed een 62-jarige man in het oostelijke deel van het eiland nadat hij tijdens het opruimen van land met een bulldozer per ongeluk een bijennest verstoorde. Hij werd aangevallen door honderden bijen en kon niet worden gered.
Felipa benadrukt dat bijen doorgaans alleen agressief worden als ze zich bedreigd voelen. Hij roept het publiek op om nesten niet te verstoren, het gebied onmiddellijk te verlaten en een professionele imker in te schakelen.

Toenemende frequentie en intensiteit

Volgens Felipa nemen bijenincidenten zowel in aantal als in hevigheid toe. Op een enkele dag wordt hij soms tot acht keer opgeroepen om nesten te verplaatsen of te verwijderen. Hij is een van tien actieve imkers op het eiland die dit werk dagelijks uitvoeren.

“Bijen trekken steeds vaker naar stedelijke gebieden,” legt Felipa uit. “Ze verbleven vroeger aan de kust of in de natuur, maar nu die gebieden verdwijnen door ontwikkeling, zoeken ze nieuwe plekken—huizen, verlaten gebouwen en holle muren, vooral in delen van Willemstad waar veel van zulke structuren bestaan.”

Zorgen over agressieve hybriden

In de lokale media is gespeculeerd over mogelijke kruisingen met agressievere Afrikaanse bijensoorten, maar Felipa benadrukt dat er geen wetenschappelijk bewijs is

dat dit bevestigt. “Er wordt veel gezegd, maar zonder degelijk onderzoek kunnen we niets met zekerheid stellen,” aldus Felipa. “Wat wel duidelijk is, is dat bijen altijd al deel uitmaakten van het eiland.”

Zeldzaam nest onder politiebewaking

Felipa werkt momenteel aan een zeldzaam geval: een bijennest dat al twintig jaar onopgemerkt onder het dak van een woning aan een openbare weg zit. Vanwege eerdere incidenten heeft de politie de straat afgezet en omwonenden gewaarschuwd om verdere ongelukken te voorkomen.

In sommige gevallen geeft de politie opdracht om de bijenkolonies te vernietigen, zoals ook hier is gebeurd. Toch pleit Felipa altijd voor behoud. “Zonder bijen hebben we niets,” zegt hij. “Geen fruit, geen groenten, geen honing. Zelfs kaarsen en cosmetica zijn afhankelijk van bijenproducten.”

Felipa en andere deskundigen roepen op tot meer onderzoek en gecoördineerde responsplannen nu het aantal conflicten tussen mens en bij op het eiland blijft toenemen.

Zwaartransportvaartuig lost sleepboten en boorplatform bij Caracasbaai, Curaçao

(CuraçaoChronicle) – De Curaçao Ports Authority (CPA) heeft een lopende maritieme operatie aangekondigd waarbij de WEI XIAO TIAN SHI, een half-afzinkbaar zwaartransportvaartuig, momenteel materieel lost bij Jetty 2 in de Caracasbaai.

Het schip is aangekomen in Curaçao om vier sleepboten, een ponton en een boorplatform te lossen, die later naar Venezuela zullen worden vervoerd. De operatie zal doorgaan tot in de avond van woensdag 30 juli.

Vanwege het gespecialiseerde karakter van de operatie, waarvoor waterdieptes van meer dan 25 meter vereist zijn, werd Curaçao gekozen als de ideale locatie voor deze complexe lossingsprocedure. Het gehele proces vindt plaats onder toezicht van de havenmeester, samen met loodswezen, veiligheidstoezichthouders en de KTK (Curaçao Towage Company).

Veiligheidswaarschuwing voor het publiek

De CPA heeft een veiligheidswaarschuwing uitgevaardigd waarin inwoners en bezoekers worden opgeroepen om uit de buurt te blijven van de locatie van de operatie. Mensen in de omgeving wordt dringend verzocht om niet te duiken of jetski’s, boten of andere vaartuigen te gebruiken in de nabijheid van de zone om ongelukken of verstoringen te voorkomen.

“Veiligheid staat bij ons voorop,” aldus de CPA in een verklaring. De autoriteit bedankte het publiek voor hun medewerking en herinnerde iedereen eraan om het afgebakende gebied te respecteren tijdens deze lopende havenactiviteiten.